

Europeiska
kommissionen

[VÅR 2013 ▶ NR 45]

panorama

inforegio

▶ Föra samhällen närmare varandra

EU-medel till stöd för stabilitet
och samarbete

▶ Sammanhållningspolitiken
– den viktigaste källan till
EU-investeringar

▶ God praxis inom stadsutveckling

Regional- och
stadspolitik

▶ **LEDARE** 3
Kommissionsledamot Johannes Hahn

▶ **SPECIALARTIKEL** 4-7
EU:S STRUKTURFONDER HAR EN NYCKELROLL I NORDIRLANDS FREDSPROCESS

▶ **SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKENS BETYDELSE FÖR ATT ÅTERSKAPA DEN EKONOMISKA TILLVÄXTEN I EUROPA** 8-11

▶ **2013 ÅRS REGIOSTARS AWARDS VITTNAR OM FLERA INNOVATIVA PROJEKT I REGIONERNA** 12-15

▶ **DATABAS ÖVER STADSUTVECKLINGSPROJEKT FÖR POLICYLÄRANDE** 16-19

▶ **MOBILISERING AV EU:S HUVUDSTÄDER** 20-21

▶ **FINANSIERINGSINSTRUMENT** 22-23

▶ **NYHETER I KORTHET** 24-25

▶ **MED EGNA ORD** 26-30
Nationella och regionala perspektiv på sammanhållningspolitiken

▶ **PROJEKTEXEMPEL** 31-35
Exempel på projekt från Estland, Frankrike, Lettland, Malta och programmet för europeiskt territoriellt samarbete

▶ **KARTOR** 36-37
Total sysselsättningstillväxt, 2007-2009
Ungdomsarbetslöshet, 2011

▶ **JASPERS-UTVÄRDERING LYFTER FRAM RESULTAT OCH REKOMMENDATIONER** 38-39

▶ **KALENDARIAM** 40

▶ 4

▶ 8

▶ 12

▶ 31

▶ 38

Foton (Sidor):
Omslag: © SEUPB
Sidan 4: © SEUPB (Bro)
Sidan 6: © Groundwork NI
Sidorna 3-4-8-12-13-14-15-17-18-24-25-39:
© Europeiska kommissionen
Sidan 19: Wien © Kurt Kuball/Wirtschaftsagentur
Wien – Budapest © Rév8
Sidorna 22-23: © DCLG
Sidorna 26-30: Midi-Pyrénées © Philippe Grollier/Région
Midi-Pyrénées – Österrike © ÖROK – Storbritannien
© DCLG – Toscana © Regione Toscana
Sidorna 31-35: Estland © Crystalsol – Realis
© Région Languedoc-Roussillon – Naco Technologies
© Naco Technologies – Malta © Ministeriet för infrastruktur,
transport och kommunikation, Malta – Europeiskt territoriellt
samarbete © Winnet8

Denna tidskrift ges ut på engelska, franska och tyska och är tryckt på återvunnet papper. Den finns tillgänglig på 21 språk på http://ec.europa.eu/regional_information/panorama/index_sv.cfm

Innehållet i det här numret färdigställdes i mars 2013.

RÄTTSLIGT MEDDELANDE

Varken Europeiska kommissionen eller någon person som företräder kommissionen har något ansvar för hur informationen i denna rapport används eller för eventuella misstag som kan ha uppstått trots noggranna förberedelser och kontroller. Denna publikation återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens åsikter eller hållning.

ISSN 1725-8170

© Europeiska unionen, 2013

Reproduktion är tillåtet under förutsättning att källan anges.

För användande/reproduktion av uttryckligen angivet upphovsrättsskyddat material från tredje part, måste tillåtelse inhämtas från upphovsrättsinnehavarna.

► LEDARE

Johannes Hahn

Ledamot av Europeiska kommissionen
med ansvar för regionalpolitik

Europeiska unionen och dess föregångare har ända sedan starten främjat en strategi om att använda ekonomiska krafter för att få till stånd samt upprätthålla fred, välbefinnande och respekt för demokrati och mänskliga rättigheter.

Vi var alla mycket glada när EU tilldelades Nobels fredspris 2012 som ett erkännande av det 60 år långa arbetet med att, i andra världskrigets efterdyningar, bygga upp en ekonomisk struktur som i framtiden skulle omöjliggöra fiendtligheter mellan parterna. Arbetet har visat att historiska fiender kan bli partner.

Det var uppfriskande att Nobelkommittén i dessa tider av ekonomisk kris och turbulens kunde se vad EU hade uppnått i ett längre perspektiv. EU:s fredsskapande roll bör dock inte enbart ses som en historisk utgångspunkt. Som du kommer att läsa i det här numret, har EU bidragit stort till stabilitet och utveckling i en tidigare mycket konfliktdrabbad del av unionen: Nordirland och Border-regionen i Irland.

Efter att vapenvila utlysts år 1994 var Europeiska kommissionens dåvarande ordförande Jacques Delors den förste att tillkännage att Europa skulle bistå med stöd om det blev nödvändigt. Han föreslog att en fond till stöd för fredsprocessen skulle upprättas.

Under nästan 18 år har cirka 1,3 miljarder euro investerats – vid sidan om den nationella finansieringen – i över 20 000 projekt i syfte att uppnå fred och försoning i den här problemfyllda delen av EU. Det var mycket glädjande att lyssna till hur de två före detta fienderna talade vänskapligt med varandra den

31 januari i Bryssel vid vår Peace-programkonferens "Bringing Divided Communities Together" (Att föra delade samhällen närmare varandra). De båda är nu försteminister respektive biträdande försteminister i Nordirland. De erkänner till fullo betydelsen av EU-stödet och unionens konstruktiva strategi för att återuppbygga samhället och främja långsiktig fred.

Återuppbyggnad av EU:s ekonomi

Regionalpolitiken spelar en allt viktigare roll i att hjälpa Europa att hitta en väg ut ur den rådande ekonomiska krisen. Den är EU:s viktigaste investeringspolitik och den riktas mot sektorer och prioriteringar som kan hjälpa till att främja tillväxt och konkurrenskraft.

Regionalpolitiken motiverar regionerna att dra nytta av sina styrkor och att – med stöd från EU – tillämpa strategier för smart specialisering på tillväxtområdet, i syfte att förverkliga sin konkurrenspotential.

Mot bakgrund av de rådande ekonomiska begränsningarna har förhandlingarna kring unionens framtida budget – den fleråriga budgetramen – varit extra intensiva. Det har krävts nedskärningar på många områden, och de regionalpolitiska medlen har på intet sätt förskonats från detta.

Den starkt fokuserade strategin för en riktad och kostnadseffektiv användning av medlen kommer dock att säkerställa att regionalpolitiken förblir en drivkraft som genererar ekonomisk återhämtning och långsiktig välfärd i EU.

► EU:S STRUKTURFONDER HAR EN NYCKELROLL I NORDIRLANDS FREDSPROCESS

Strategiska medel från EU:s strukturfonder har under de senaste 20 åren haft stor betydelse för att återställa ordningen i Nordirland efter åren av konflikt. Detta var budskapet från specialkonferensen "Bringing Divided Communities Together – sharing the experience of the EU PEACE programme" (Att föra delade samhällen närmare varandra – utbyte av erfarenheter från EU:s Peace-program), som hölls den 31 januari i Bryssel, på initiativ av kommissionsledamoten med ansvar för regionalpolitik, Johannes Hahn.

"Vissa kanske blir förvånade när de upptäcker att Peace-programmet för Nordirland finansieras med strukturfonder, men det borde de inte vara. Dagens regionalpolitik är ett instrument för att uppnå EU:s mål – att bidra till skapandet av arbetstillfällen, tillväxt och ja ... fred", konstaterade kommissionsledamoten Johannes Hahn i sitt inledningsanförande.

"Ungefär en miljon människor i Nordirland och Border-regionen i Irland har berörts av EU:s Peace-program, som har bidragit till att skapa förutsättningar för fred och försoning. EU:s regionalfonder har haft en viktig roll i att lägga grunden till ett gemensamt samhälle där alla grupper kan dra nytta av freden", påpekade han.

FRÅN HÖGER TILL VÄNSTER:
Johannes Hahn, Peter Robinson
och Martin McGuinness

Huvudtalarna vid konferensen var ledande politiker från Nordirland, däribland försteminister Peter Robinson och biträdande försteminister Martin McGuinness samt den irländske ministern Brendan Howlin. Konferensens centrala punkt var en serie vittnesmål om innovativa projekt från Peace-programmet, vilket gav djupgående insikter i både det genomförda arbetet och i dess effekter på människors vardagliga liv.

► ”PEACE BRIDGE”

I juni 2011 invigde Johannes Hahn officiellt ”Peace Bridge” i Derry/Londonderry tillsammans med de politiska ledarna från Nordirland och Irland. Peace Bridge är ett av de mer symboliska projekten som fått stöd från Peace III programmet med ett Eruf-bidrag på 11,2 miljoner euro. Under åren av oroligheter (”the Troubles”) blev Derry/Londonderry en alltmer segregerad stad, och tusentals protestanter flyttade från de västra delarna av staden. Peace Bridge har nu rent fysiskt enat de båda sidorna av flodbanken, och bron utformning representerar ett symboliskt handslag över floden Foyle. Bron är en ny och kraftfull symbol för staden, både fysiskt och metaforiskt. Den förenar de båda samhällena, för vilka floden hade blivit en viktig religiös och sektarisk avgränsning.

2 miljarder euro i stöd

Mellan 1995 och 2013 fick Nordirlands regering nästan 2 miljarder euro i stöd via tre, på varandra följande, Peace-program, varav 1,3 miljarder euro kom från EU och resten från medlemsstaterna.

Peace-programmet har varit ett långvarigt partnerskap mellan folket och de politiska ledarna i Nordirland och Europeiska kommissionen, med stöd från regeringarna i Storbritannien och Irland.

Det särskilda organet för EU-program (SEUPB) ska ansvara för att Peace-medlen fördelas på ett sätt som stärker sammanhållningen genom praktiska projekt och utvecklingen av ett samhälle som inkluderar alla.

Mot ett stabilt samhälle

Finansieringen och stödet har under årens lopp underlättat för lokalsamhällena att få ordning på livet efter konflikterna samt engagera sig praktiskt och strategiskt i aktiviteter som banar väg för en ljusare och mer gynnsam framtid.

Huvudsyftet med det nuvarande Peace III-programmet, som har en budget på 333 miljoner euro, är att stärka utvecklingen mot ett fredligt och stabilt samhälle och verka för försoning genom att stödja verksamheter och projekt som syftar till att sammanföra olika grupper.

Peter Robinson, Nordirlands förste minister, uppgav: *”Vi lever nu i relativ fred och stabilitet efter en period då 3 000 personer mördades och tiotusentals skadades. Stödet från EU har varit avgörande. Det har möjliggjort tusentals projekt över hela provinsen som syftar till att skapa en bättre, gemensam framtid för vårt folk.”*

”Även om Nordirland har förändrats är resan inte över än”, varnade han. ”Oroligheterna som nyligen inträffade är en påminnelse om att det fortfarande återstår en hel del arbete.”

Den biträdande försteministern Martin McGuinness lyfte fram symbolvärdet hos Peace Bridge som invigdes i Derry/Londonderry i juni 2011. Han uppgav att bron – som kostade 14,6 miljoner euro att bygga varav över 11 miljoner var EU-stöd – *”för alltid har förändrat Derrys utseende.”*

”Bron sammanför de tidigare åtskilda samhällena och är ett vittnesbörd om målen med Peace-programmet”, förklarade han. *”Människor från de protestantiska och katolska samhällena som tidigare levde helt åtskilda kan nu promenera eller cykla över bron till ett obebyggt militärområde som är ett gemensamt utrymme för våra invånare. Sedan bron invigdes har över en miljon användare registrerats.”*

Bygga upp kompetens och förtroende

Det har betonats att Peace-programmet endast var en del av fredsprocessen i Nordirland. Icke desto mindre har programmet haft en viktig roll i att upprätthålla förhållanden där annan verksamhet kan fortsätta.

Inom ramen för programmet har man inlett projekt i vissa mycket problemfyllda och eftersatta områden. Projekten riktar sig till ungdomar och ska ge dem de kunskaper och det självförtroende som behövs för att kunna hantera och undvika religiöst betingat våld. Projekten åtföljs ofta av åtgärder som ska ge ungdomarna de färdigheter som behövs för att hitta arbete. Inom projekten används ofta idrott, digitala medier och diverse andra verktyg för att nå ut till ungdomarna, skapa medvetenhet om hur man kan leva i ett samhälle präglad av mångfald samt minska risken för att ungdomarna engagerar sig i dissidentgrupper.

FOTBOLL FÖR ALLA

Fotboll används som en enande länk för att sammanföra de splittrade samhällena. Idrott – i synnerhet fotboll – har en enorm räckvidd, och med stöd från EU:s Peace III samarbetar 100 medarbetare inom det irländska fotbollsforbundet projekt *Football For All* med 53 lokala fotbollsöreningar för att förmedla ett budskap om ömsesidig respekt. Målet med projektet är att hjälpa de lokala klubbarna att återföreninga sig med samhällena. Man har till och med lyckats bilda ett fotbollslag, Limestone United, som sträcker sig över samhällsgränserna och som uppmuntrar ungdomar från båda sidorna att arbeta tillsammans som ett lag.

ALEXANDRA PARK – ”ATT RIVA MURAR”

Alexandra Park ligger i norra Belfast och har länge varit ett omtvistat område. År 1994, då många planerade för en tid utan konflikter, restes en ny ”fredsmur” mitt i parken för att förhindra nattliga sammandrabbningar. Denna enskilda handling, som inträffade vid en tidpunkt då freden närmade sig, var en nyttig påminnelse om hur lång väg samhället hade kvar.

Med sin 20 år gamla och 3 meter höga avspärning, som restes för att lindra våldet mellan katoliker och protestanter, är parken en symbol för det som måste förändras.

År 2009 inleddes en ny insats, möjliggjord av företaget Groundwork NI, i syfte att återställa parken till ett normalt tillstånd. Det totala stödet för processen var 280 000 brittiska pund från EU, kommunfullmäktige i Belfast, Nordirlands justitiedepartement och Alpha-programmet. Mitt i ”fredsmuren” finns nu en port som är öppen åtminstone några timmar per dag, så att invånarna på båda sidor av avgränsningen kan njuta av den vackra parkmiljön i sin helhet. Groundwork NI:s direktör Sylvia Gordon uppgav: *”Fredsmuren har öppnats så att skolbarn från de två samhällena kan leka tillsammans efter att ha levt åtskilda i två årtionden.”*

Som en del av strategin bildades en ledningsgrupp som skulle sammanföra nyckelpersoner i lokalsamhällena så att de kunde komma överens om en strategi och vidare åtgärder för att utveckla resurserna i Alexandra Park och öppna muren.

”Vi ser till att få till stånd lokala överenskommelser innan vi gör något annat, och vi bidrar till att bygga upp varaktiga förbindelser” understryker Sylvia Gordon. *”Före det officiella öppnandet anordnades en rad evenemang i parken, i syfte att bygga upp en känsla av normalitet. Vi håller på att omvandla det här omtvistade området och arbetar för att uppnå integration på alla nivåer.”*

I hela provinsen finns 59 ”fredsmurar”, och det kommer att bli en lång och svår process att avlägsna alla, uppger Sylvia Gordon. *”Ytterligare 14 fredsmurar kommer att åtgärdas i närliggande områden i norra Belfast, där det finns en önskan om fred och där vi kan öppna vägarna mellan samhällena.”*

Öppnandet av fredsporten har gjort att barn från de båda samhällena nu kan leka tillsammans i Alexandra Park för första gången på 20 år.

NEDAN:

Groundwork NI:s ordförande Paul McErlean (till vänster) öppnar fredsporten i Alexandra Park tillsammans med justitieminister David Ford och Groundwork NI:s direktör Sylvia Gordon.

”EU:s Peace-program är ett bra exempel på unionens åtagande för fred och försoning”, påpekade kommissionsledamot Johannes Hahn. *”Det handlar inte om kortsiktiga lösningar, utan programmet syftar till att främja långsiktigt samarbete. Peace-programmet har bidragit till att ge människor en känsla av att de själva styr över fredsprocessen. Det är en gräsrotsprocess där alla involverade har möjlighet att komma med egna lösningar.”*

Med på konferensen fanns ett antal representanter från andra splittrade regioner – till exempel Balkan, Libyen, Cypern, Israel och de palestinska territorierna – som letade efter lösningar.

Parallellt med konferensen visades en utställning över flera andra Peace III-finansierade EU-projekt för att underlätta fredsprocessen och lyfta fram hur dessa kan fungera som exempel för andra konfliktområden.

EU – den ärliga ”medlaren”

Pat Colgan, vd för det särskilda organet för EU-program, uppger att EU:s bidrag i Nordirland har varit exceptionellt, inte bara i termer av finansiering utan också när det gäller den disciplin som man gett hela insatsen.

”EU erbjuder en säkerhet i form av en sjuårig finansiering, som gjorde att det gick att planera med viss säkerhet”, förklarade han. *”En annan viktig sak var att unionen hade en neutral roll och inte tog någons parti. Parterna kände sig trygga i att engagera sig. Under en tid hjälpte EU till att bygga upp förtroende mellan de involverade samhällena.”*

Det tar lång tid att komma till rätta med konfliktens osynliga arv, uppger han. *”Det är svårt att återuppbygga förtroende,*

tillit och respekt. Nu har vi en postkonfliktsgeneration. De fortsätter att bära med sig konfliktens arv och dess tankar om segregering. Vi måste göra dem till aktiva medlemmar i samhället. Nu håller Peace IV-programmet att utarbetas. Det kommer att fokusera på lokala partnerskapsstrukturer och försöka involvera yngre personer, särskilt ungdomar i missgynnade områden. Den rådande freden är ömtålig. Det återstår fortfarande mycket arbete.”

Centrum för fredsbyggande och konfliktlösning

Folket i Nordirland har samlat på sig en gedigen erfarenhet av fredsbyggande, vilket kan vara till nytta för andra människor. För att bidra till att denna kunskap utnyttjas på bästa sätt håller man för närvarande på att bygga ett nytt centrum för fredsbyggande och konfliktlösning på den mycket symboliska platsen för det f.d. Maze-/Long Kesh-fängelset. Centrumet ska hjälpa till att sprida de kunskaper som finns i Nordirland och säkerställa att minnet av fredsprocessen lever kvar bland framtida generationer.

”Det är en hyllning till dem som har arbetat med Peace-programmen, och länder från hela världen har redan visat intresse för vad man hittills har åstadkommit: till exempel Ryssland, Palestina, Balkan, Colombia och Sydkorea. Det här är verkligen något att vara stolt över”, tillade Johannes Hahn.

”Om du vill se Peace ute på fältet i EU ska du resa till någon gränsregion. Där får du se att i dag är det inte bara transporter och handel, utan även arbetsmarknaden, miljön samt hälso- och sjukvårdstjänsterna som gynnas av det gränsöverskridande samarbetet inom ramen för EU:s regionalpolitik. Vi får inte

▶ PEACE I (1995-1999)

15 000 PROJEKT

TOTALT STÖD: 667 000 000 EUR

EU-STÖD: 500 000 000 EUR

Peace I hanterade de omedelbara problem som konflikten orsakade: förstörda samhällen, återuppbyggnad, förnyelse, inrättande av starka och inkluderande partnerskap mellan lokalsamhällen och folkvalda representanter, icke-statliga organisationer o.s.v., arbete med offer och överlevande samt återintegrering av f.d. paramilitärer.

▶ PEACE II (2000-2006)

7 000 PROJEKT

TOTALT STÖD: 995 000 000 EUR

EU-STÖD: 609 000 000 EUR

Peace II utgick från strukturfondernas system med strikta kontroller, men var skraddarsytt för en region som precis hade genomgått en konflikt. Programmet syftade till att främja ekonomisk förnyelse genom ökat deltagande från de lokala partnerskapsstrukturernas sida och lokalt baserade åtgärdsplaner som nådde in i varje del av samhället och berörde alla de 2,8 miljoner invånarna.

▶ PEACE III (2007-2013)

400 PROJEKT

TOTALT STÖD: 333 000 000 EUR

EU-STÖD: 225 000 000 EUR

Ett strategiskt paket som fokus erar på människors medvetande och på att främja långsiktiga partnerskap i form av samarbeten över samhälls- och landsgränser med betoning på färre, men större och mer strategiska projekt.

glömma att Peace-programmet också är ett program för gränsöverskridande samarbete. Det är därför jag ville ta med mig deras erfarenheter till Bryssel. Jag ville att de skulle få bredast möjliga publik för sina resultat – främst för att de förtjänar vårt erkännande och vårt varma tack, men också för att jag tror att andra delar av världen kan lära sig av deras arbete.”

”Projekt i Nordirland som syftar till att förändra attityderna och hjälpa människor att skaffa sig nödvändig jobbkompentens bidrar även till social sammanhållning. Kapitalinvesteringsprojekt som samhälls- och affärscentrum har ett tydligt ekonomiskt värde. Genom dessa investeringar i mänskligt och fysiskt kapital hjälper Peace-programmet till att leda bort Nordirland från konflikter och i stället slå in på en väg av fred och välstånd. Längs denna väg skapas tillväxt och arbetstillfällen”, sade han.

▶ MER INFORMATION

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/ireland/index_sv.cfm

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/peace/index_en.cfm

► SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKENS BETYDELSE FÖR ATT ÅTERSKAPE DEN EKONOMISKA TILLVÄXTEN I EUROPA

Sammanhållningspolitiken håller på att bli EU:s främsta investeringspolitik. Den är nära synkroniserad med Europa 2020-målen om att främja återskapandet av tillväxt och konkurrenskraft i EU:s medlemsstater samt på ett effektivt sätt minska de ekonomiska, sociala och territoriella skillnaderna.

Det strategiska målet för sammanhållningspolitiken kommer att vara att dra nytta av regionala styrkor och börja använda Europas nationella och regionala offentliga medel på ett effektivare och mer samlat sätt. Det är allmänt erkänt att strategiska investeringar av den här typen inte bara behövs i de fattigaste EU-regionerna utan i samtliga Europas regioner så att de kan behålla sin konkurrenskraft.

Nästa generations program måste anpassas till den nya ekonomiska verkligheten. Den övergripande ekonomiska situationen är i dag sådan att det inte finns några andra trovärdiga alternativ för att nå makroekonomisk stabilitet än hållbar finanspolitisk konsolidering och strukturella reformer. Till

stöd för denna process krävs riktade, tillväxtfrämjande investeringar som kompletterar och är samstämmiga med bredare strukturella reformer och lagstiftningsreformer. Europeiska unionen hanterar dessa utmaningar genom en nära ekonomisk samordning som kombinerar Europa 2020 strategin och processen för den europeiska terminen. Europa 2020-strategin har sedan lanseringen år 2010 blivit tämligen välkänd, men hur kommer sammanhållningspolitiken att påverkas av och bidra till den europeiska terminen?

► **Den europeiska terminen är en process som ska bringa samstämdhet mellan den nationella och den europeiska ekonomiska politiken i ett av de tuffaste ekonomiska och sociala klimatet på 50 år.**

Den europeiska planeringsterminen utgör ramen inom vilken medlemsstaterna ska anpassa sin ekonomiska politik, sin budgetpolitik och sina strukturella reformer till EU:s stabilitets- och tillväxtpakt. Det handlar om att bygga upp en gemensam förståelse för prioriteringarna när det gäller åtgärder på nationell

Kommissionsledamot Johannes Hahn på besök i Swansea Waterfront i Wales, Storbritannien, tillsammans med Alun Davies, Wales biträdande minister för jordbruk, fiskeri, livsmedel och EU program. De diskuterade det aktuella läget för genomförandet av sammanhållningspolitiken i Wales och kommissionens förslag inför programperioden 2014-2020. Dessutom besökte de flera projekt som samfinansieras av EU.

nivå och EU-nivå, när EU försöker hitta vägen tillbaka till hållbar tillväxt och skapande av arbetstillfällen.

De fem viktigaste tidpunkterna i varje planeringstermin är:

- när Europeiska kommissionen varje år antar den årliga tillväxtöversikten som inleder den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken;
- när medlemsstaterna skickar in sina uppdaterade reformplaner i april;
- när kommissionen gör sin utvärdering och utfärdar sina rekommendationer i slutet av maj; och
- när Europeiska rådet fattar ett formellt beslut i juni;
- när medlemsstaterna följer upp och antar sina nationella budgetar.

Den europeiska terminen, som nu är inne på sitt tredje år, är först och främst en process som ska bringa samstämdhet mellan den nationella och den europeiska ekonomiska politiken i ett av de tuffaste ekonomiska och sociala klimatena på 50 år. Det första steget i den ekonomiska politiken är att garantera makroekonomisk stabilitet, säkerställa en hållbar

finanspolitik, stabilisera finansinstituten samt genomföra strukturella reformer och lagstiftningsreformer för att skapa förutsättningar för tillväxt och skapande av arbetstillfällen. Det är genom dessa årliga samordningscykler som Europeiska unionen också rapporterar, övervakar och utarbetar rekommendationer när det gäller framstegen mot målen i tillväxtstrategin Europa 2020. Denna samordningsprocess för den ekonomiska politiken är relevant för regionerna av flera sammanhängande orsaker.

Det råder inget tvivel om att många av Europas regioner och städer är världsledande på innovation, forskning och hållbar utveckling. Här finns också flera av de mest omfattande och avancerade systemen för lokalt tillhandahållande av sociala omsorgstjänster. Ingen region kan dock ta denna typ av framgångar för givet. Goda resultat kan snabbt tillintetgöras, särskilt mot bakgrund av den ekonomiska situationen. Det krävs strukturella reformer och innovationer för att behålla konkurrenskraften och skapa nya möjligheter.

► **Med tanke på de vitt skilda territoriella systemen måste städerna och regionerna göra sin röst hörd genom medlemsstaterna.**

Europas regioner och städer påverkas mycket olika av den rådande finansiella och ekonomiska situationen. Det finns inte två medlemsstater där situationen för regionerna ser exakt likadan ut. Därför är EU beroende av att medlemsstaterna står för den huvudsakliga samordningen av den nationella ekonomiska politiken, i enlighet med deras territoriella och institutionella struktur. Med tanke på de vitt skilda territoriella systemen måste städerna och regionerna först och främst göra sin röst hörd genom medlemsstaternas beslutsfattande och samordning. Ända sedan Europa 2020-strategin presenterades har kommissionen uppmuntrat medlemsstaterna att mobilisera kommunerna och regionerna.

► **Att tillhandahålla smarta och hållbara investeringar som kommer alla till del är det mest effektiva sättet att minska de ekonomiska, sociala och territoriella skillnaderna.**

Kommissionen tillstår att dessa framgångar inte är jämnt fördelade över hela unionen. Synkroniserade och riktade investeringar som är samordnade med övrig ekonomisk politik kan på ett effektivt sätt stödja den tioåriga tillväxtstrategin Europa 2020. Att tillhandahålla dessa smarta och hållbara investeringar som kommer alla till del genom nationella och regionala program är dessutom det mest effektiva och pragmatiska sättet att uppnå fördragets mål om att minska de ekonomiska, sociala och territoriella skillnaderna. Sammanhållningspolitiken är i detta sammanhang en viktig källa till stabil investeringstöd för att hantera sådana olikheter (se rutan på s. 10). ►►

Effektiva offentliga kapitalutgifter är en viktig förutsättning och en verklig drivkraft för ekonomisk tillväxt och arbetstillfällen. Därför är investeringspolitiken en nödvändig del av den ovannämnda ekonomiska politiken. Det krävs ett stabilt makroekonomiskt klimat för att främja privata investeringar. En hållbar finanspolitisk ram är en förutsättning för att finansiera långsiktiga offentliga kapitalinvesteringar. Effektiva offentliga investeringar kräver att investeringarna sker i enlighet med reglerna för den inre marknaden och regleringsåtgärderna. Kommissionen är övertygad om att Europas regioner och städer spelar en viktig roll för genomförandet av den ekonomiska politiken och främjandet av investeringar

som syftar till att skapa tillväxt och arbetstillfällen. Under de senaste åren har sammanhållningspolitiken också visat hur investeringarna bör anpassas mot bakgrund av viktiga förändringar i ekonomin och i efterfrågan (se rutan på s. 11).

► 2013 kommer att vara ett mycket viktigt år för sammanhållningspolitiken.

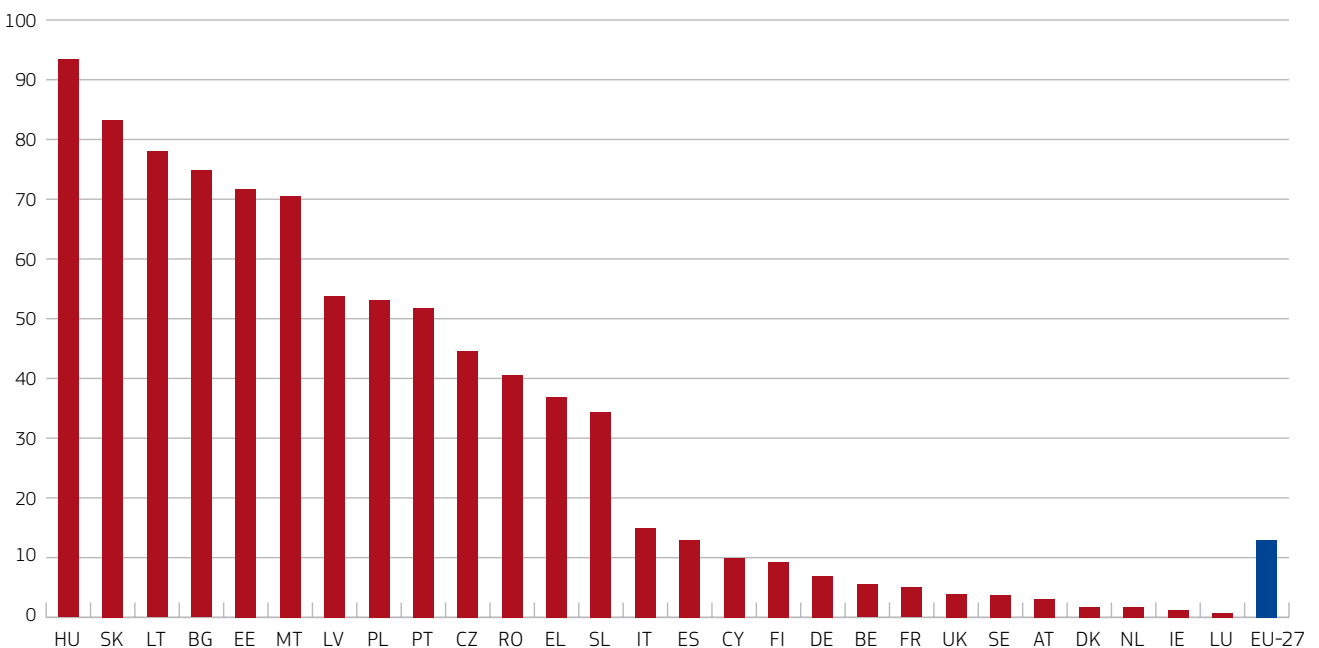
2013 kommer att vara ett viktigt år för sammanhållningspolitiken eftersom medlemsstaterna kommer att presentera sina fleråriga strategiska investeringsplaner i form av partnerskapsavtal för perioden 2014-2020. I dessa avtal måste

FRAMGÅNGSRIK HÄVSTÅNGEFFEKT FÖR SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN SOM ETT MEDEL FÖR OFFENTLIGA INVESTERINGAR

Sammanhållningspolitiken mobiliserar i genomsnitt 65 miljarder euro i investeringar varje år (EU-stöd och nationell samfinansiering i kombination), vilket motsvarar mer än 50% av de sammanlagda offentliga investeringarna i många medlemsstater. Detta får, förståeligt nog, avsevärda effekter på EU:s ekonomi. BNP i de 12 medlemsstater som gick med i EU under eller efter 2004 kommer att öka med cirka 1,5% per år mellan 2007 och 2016 när de aktuella sammanhållningsprogrammen genomförs. Sammanhållningspolitiken har både kortsiktig inverkan när programmen genomförs och långsiktiga effekter genom att den förbättrar den europeiska ekonomins struktur och resultat. Som en del av den här processen måste regionerna sätta upp tydliga strategiska prioriteringar och fokusera på sina lokala styrkor. De måste också eliminera eventuella hinder mot innovation och utnyttja den lokala innovationspotentialen.

Nya uppgifter från medlemsstaterna visar att under 2011 började sammanhållningspolitiken för den aktuella perioden ge konkreta resultat. Nästan 190 000 nya arbetstillfällen ska ha skapats under 2011 i program inom Eruf/Sammanhållningsfonden, vilket ger totalt nästan 400 000 nya arbetstillfällen i de aktuella programmen. Under 2011 gavs stöd åt 27 000 företagsetableringar, vilket innebär totalt 53 000 inom programmen. Tillsammans med samfinansieringen från medlemsstaterna står sammanhållningspolitiken för en mycket stor del av de offentliga investeringarna i Europa – och mer än hälften av alla offentliga investeringar i flera medlemsstater. I en tid då det krävs finanspolitisk konsolidering är sammanhållningspolitiken mycket viktig för Europas fortsatta välfärd och för att målen inom Europa 2020 ska uppnås.

► Medel från sammanhållningsfonden (EU och nationellt) i % av de sammanlagda offentliga investeringarna (i genomsnitt under 2009-2011)

medlemsstaterna säkerställa att de strategiska, långsiktiga investeringsprioriteringarna fullt ut stämmer överens med deras nationella reformprogram. De måste också underbygga Europa 2020-målen och de relevanta, landsspecifika rekommendationerna som Europeiska kommissionen kommer att lägga fram i år.

Kommissionen har en viktig roll i att övervaka och analysera de ekonomiska framstegen och identifiera de största luckorna i utvecklingen. I samråd med medlemsstaterna kommer den att hjälpa till att främja mer riktade investeringar med stark tonvikt på tillväxt i de nationella ekonomierna. För att på ett korrekt sätt kunna identifiera utmaningar och potential är det mycket viktigt att ha relevanta lokala och regionala kunskaper. Under nästa programperiod ska partnerskapsavtalen och de operativa programmen följa en territoriell interventionslogik, där territoriernas utmaningar och potential ligger till grund för prioriteringar och investeringar.

Hur framgångsrika kommissionens förslag om en reformerad sammanhållningspolitik kommer att bli beror till stor del på hur dessa förslag översätts till konkreta insatser på plats. I detta sammanhang är samarbetspartnerns roll avgörande: partner, i synnerhet lokala och regionala myndigheter, är bäst lämpade att ansvara för programmen och kvaliteten på genomförandet. De känner till behoven territoriernas behov och har dessutom kunskap om vilka metoder som krävs för att tillgodose dem.

► Lokala och regionala myndigheter är bäst lämpade att ansvara för programmen och kvaliteten på genomförandet.

En viktig del av sammanhållningspolitiken för 2014-2020 kommer att vara att rikta in sig på färre specifika områden för investeringar. Anledningen till att man valt denna metod är att man vill rikta om investeringarna mot smart och hållbar tillväxt för alla. I denna process kommer sammanhållningspolitiken att ge stöd till innovation samt till små och medelstora företag och samtidigt arbeta med klimat-, energi- och miljöfrågor. Den kommer också bidra till att skapa arbetstillfällen.

Denna "tematiska koncentration" syftar till att maximera värdet av investeringarna för Europa som helhet via en tematisk meny med globala prioriteringar. Metoden har också den flexibilitet som krävs för att strategierna ska kunna anpassas till regionernas enskilda behov och utmaningar. En sådan finansiell koncentration ger ett tydligare fokus på resultat och utgör en starkare logisk grund för offentliga investeringar, samtidigt som resultatrapporteringen blir mer tillförlitlig.

(1) http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/index_sv.cfm

(2) http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-your-country/index_sv.htm

TEMATISK OMPROGRAMMERING

Sammanhållningspolitikens flexibilitet illustreras av det faktum att målen för finansieringen på ett dynamiskt sätt kan ändras eller "omprogrammeras" utifrån behoven.

Den största tematiska omprogrammeringen (i relativa termer) har skett i Irland (42%), Malta (24%), Portugal (24%), Bulgarien (12,5%) Spanien (12,2%) och Litauen (11,3%).

Nettoeffekten av omprogrammeringen hittills lett till ökade anslag till energi, innovation och FTU, arbetsmarknad (däribland ungdomar), allmänt företagsstöd, vägar samt kulturella och sociala infrastrukturer.

Omprogrammering mot ungdomar och små och medelstora företag

Sedan början av 2012 har minst tolv medlemsstater riktat om betydande resurser inom och mellan sina operativa program inom Eruf och/eller ESF till åtgärder för att öka arbetstagarnas anställbarhet, bekämpa och förebygga ungdomsarbetslöshet och öka stödet till små och medelstora företag.

I de åtta medlemsstater som omfattas av "Barrosinitiativet" kommer sannolikt minst 625 000 unga människor (oktober 2012) att gynnas av omfördelningen för ungdomsrelaterade program. Dessutom har många medlemsstater, som en reaktion på ungdomsarbetsgrupperna och de bilaterala mötena, nu utarbetat omfattande initiativ för ungdomsarbetslöshet, sysselsättningsplaner för ungdomar samt utbildningsprogram.

Under perioden 2007-2013 är sammanhållningspolitiken den största källan till EU-stöd till små och medelstora företag. Inom ramen för Eruf har över 25 miljarder euro anslagits till dessa företag, och merparten av ytterligare 27 miljarder euro i allmänt företagsstöd gynnar också dem. Dessutom har insatsgrupperna resulterat i ett flertal åtgärder för att förstärka eller påskynda Eruf-stödet till små och medelstora företag, och cirka ytterligare 56 000 små och medelstora företag förväntas gynnas.

Metoden omfattar också en resultatram och kommer att uppmärksamma och gynna välfungerande program.

Den informella processen med att utarbeta framtida program har inletts med utgångspunkt i kommissionens informella ståndpunktsdokument⁽¹⁾, 2012 års landsspecifika rekommendationer och den analys som lades fram i kommissionens arbetsdokument⁽²⁾. Denna samordningsprocess kommer att intensifieras under 2013 för att säkerställa att nästa generation av program blir det effektivaste bidraget hittills i fråga om tillväxt och arbetstillfällen i våra regioner och medlemsstater.

► MER INFORMATION

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/europe2020/index_sv.cfm

▶ 2013 ÅRS REGIOSTARS AWARDS VITTNAR OM FLERA INNOVATIVA PROJEKT I REGIONERNA

Prisceremonin för 2013 års RegioStars gick av stapeln den 31 januari i Bryssel. En jury hade valt ut fem vinnande projekt i kategorierna smart tillväxt, hållbar tillväxt, tillväxt för alla, CityStar samt information och kommunikation.

Under sex år har RegioStars Awards ökat sin genomslagskraft. I år har rekordmånga bidrag inkommit och imponerande bevis på innovation och kreativt tänkande visats upp. RegioStars Awards uppmärksammar de mest framstående innovativa projekten som har fått investeringsstöd via EU:s regionalpolitik sedan januari 2000 och som bidrar till att skapa arbetstillfällen för framtiden.

Pristagarna presenterades av den europeiska kommissionsledamoten med ansvar för regionalpolitik, Johannes Hahn, och ordföranden för RegioStars-jury, Luc Van den Brande, f.d. ordförande för regionkommittén.

▶ MER INFORMATION

RegioStars 2013:
http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_13_en.cfm?exp=6#anchor6

▷ INSPIRATION TILL EUROPAS REGIONER

REGIOSTAR-JURYNS
ORDFÖRANDE LUC VAN
DEN BRANDE SER TILLBAKA
PÅ DE SEX ÅREN MED
REGIOSTARS AWARDS

RegioStars Awards är i dag en av de mest konkurrensbetonade och omfattande tävlingarna för regioner som vill profilera sina resultat och jämföra sig själva med andra initiativ. Syftet med tävlingen är att uppmärksamma insatser från personer som, var och en på sin egen nivå, arbetar för att på ett innovativt sätt utveckla sin egen region och Europeiska unionen.

500 projekt på sex år

Under de senaste sex åren har cirka 500 projekt nominerats från hela EU. 160 projekt har gått till final, och 31 projekt har tilldelats det eftertraktade priset. Även i år höll projektet hög kvalitet och visade prov på fantastisk innovation i olika situationer ute i regionerna.

En viktig del av projekten har varit att utveckla starka partnerskap, först med stöd från Eruf/ESF och sedan med egna resurser – på egna ben och med konkreta resultat på plats att visa upp.

De vinnande projekten har fyra viktiga gemensamma faktorer: innovation, påverkan, hållbarhet och partnerskap, med viss betoning på kommunikation.

Projekten är flerdimensionella i fråga om målen. De spänner också över flera nivåer och inkluderar partner som samarbetar för att driva regionerna framåt.

Internationellt exempel på bästa praxis

RegioStars inrättades för sex år sedan som ett forum där exempel på bästa praxis skulle kunna visas upp och delas över nationsgränserna. De framgångsrika lokala och regionala initiativen, som samfinansieras av strukturfonderna och sammanhållningsfonden, uppmärksammas vanligtvis enbart på lokal nivå.

Nu kan de bli en inspirationskälla för andra regioner som kan ta till sig exempel på bästa praxis och sedan anpassa dem till sina lokala förutsättningar.

”**RegioStars-tävlingen uppmärksammar innovativa projekt och öppnar dörren för kreativa regionala projekt i hela Europa.**”

Luc van den Brande, RegioStar-juryens ordförande

Möjlighet till kreativitet

RegioStars-tävlingen uppmärksammar innovativa projekt och öppnar dörren för kreativa regionala projekt i hela Europa. Genom sina framgångar utgör de ytterligare bevis på att sammanhållningspolitiken bidrar till den sociala och ekonomiska utvecklingen i EU.

SMART TILLVÄXT SAMMANKOPPLING MELLAN UNIVERSITET OCH REGIONAL TILLVÄXT

FRÄMJA KUNSKAPSBASERAD TILLVÄXT I PORTO

Vetenskaps- och teknikparken vid universitetet i Porto, UPTEC, är ett projekt som sammanför den akademiska världen med näringslivet i en dynamisk, innovationscentrerad miljö. Projektet bidrar till att främja kunskaps- och tekniköverföring.

Parken i regionen Norte i Portugal rymmer 110 företag (av vilka 95 är nystartade). Här arbetar cirka 800 specialister och parken har en mycket viktig funktion i att locka utländska direktinvesteringar till regionen. Inom UPTEC bedrivs vitt skilda verksamheter, från film och tv till energieffektivitet och marinteknik, och parken bidrar avsevärt till att minska det historiska beroendet av lågteknologisk industri i regionen.

►Mer information: www.uptec.up.pt

HÅLLBAR TILLVÄXT STÖD TILL RESURSEFFEKTIVITET I SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG GE FÖRETAG VIKTIGA RÅD OM KOSTNADSBESPARINGAR PÅ MILJÖMRÅDET

Projektet *ENWORKS Resource Efficiency Support* i nordvästra England tillhandahåller professionella miljöråd och miljöstöd till företag via ett nätverk av lokala organisationer som man har sammanfört. Genom specialiststöd på plats, onlineverktyg

och kunskaps-/kompetensöverföring hjälper ENWORKS små företag att öka sin resurseffektivitet, minska verksamhetskostnaderna samt öka sin konkurrenskraft och samtidigt minska sin utsatthet för miljörisker, till exempel prisvolatilitet i fråga om resurser.

Enbart i sina senaste två projekt har ENWORKS tillhandahållit omfattande stöd till över 4000 små och medelstora företag, vilket har resulterat i årliga kostnadsbesparingar på uppskattningsvis 85 miljoner brittiska pund. När det gäller miljömässiga fördelar har 75 800 ton koldioxidutsläpp, 646 000 m³ vatten och 10 700 ton material sparats fram till i dag.

►Mer information: www.enworks.com

TILLVÄXT FÖR ALLA SOCIAL INNOVATION: KREATIVA LÖSNINGAR PÅ SAMHÄLLSUTMANINGAR FÅ IN LÅNGTIDSARBETSLÖSA I SYSSELSÄTTNING

Syftet med projektet *Individual Employment Paths* var att minska långtidsarbetslösheten bland personer över 45 år i Warmińsko-Mazurskie, Polen. Projektet gick ut på att en kreativ finsk modell anpassades till polska förhållanden så att man kunde hjälpa personer som hade svårt att få anställning (av orsaker som hälsa, ålder eller funktionshinder) att komma in på arbetsmarknaden

igen. Metoden innefattar en generell bedömning av varje individ samt långsiktig, problemspecifik rehabilitering, handledning, psykologiskt stöd och medling med arbetsgivare. Resultaten har varit mycket uppmuntrande: av 32 deltagare har 80% hittat arbete och 90% av dessa var fortfarande anställda efter 15 månader. Polens offentliga arbetsförmedling ska nu utvidga projektet till andra områden.

►Mer information: www.erkon.elblag.com.pl

CITYSTAR INTEGRERADE STRATEGIER FÖR EN HÅLLBAR STADSUTVECKLING FÖRNYELSE AV MINDRE GYNNADE OMRÅDEN I BERLIN

Projektet *Neighbourhood Management Berlin* är en strategi

som lanserades av Berlins stadsförvaltning år 1999, med syfte att förnya socialt missgynnade områden i staden. Projektet behandlar frågor som försummade offentliga områden och grönområden, bristfällig etnisk integration och hög ungdomsarbetslöshet. Det involverar aktörer

i närområdet och inkluderar dem i en demokratisk beslutsprocess. Grannskapsråd med lokala aktörer inrättades, och dessa uppmuntrades ta ansvar för att förbättra de egna närområdena och forma sina egna levnadsöden. Insatserna innefattade stöd till skolor, renovering av offentliga lokaler och främjande av en gemensam grannskapskultur. Verksamheten har nu utvidgats till att omfatta främjande av yrkeskarriärer samt

social och etnisk integration – särskilt i områden där en hög andel av befolkningen har invandrabakgrund (upp till 79% i vissa fall).

►Mer information: www.quartiersmanagement-berlin.de

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION FRÄMJANDE AV EU:S REGIONALPOLITIK MED HJÄLP AV KORTA VIDEOFILMER ÄNDRA ATTITYDerna BETRÄFFANDE HÖRSELSKADOR

Projektet *Towards Work* i Litauen har hjälpt personer med nedsatt hörsel att hitta arbete. Inom ramen för projektet har man bekämpat stereotyper och ifrågasatt den traditionella uppfattningen om hörselskador, samtidigt som man lyft fram sysselsättningspotentialen hos personer med nedsatt hörsel. En social kampanj inleddes, med syftet att förändra människors attityder med hjälp av en serie korta videoklipp för tv och internet. Inom projektet har man också anlitat specialutbildade arbetsförmedlare som arbetar på olika pilotarbetsförmedlingar och som ska hjälpa personer med nedsatt hörsel att hitta lämpliga arbeten samt vid behov förhandla med arbetsgivarna. Av de över 600 personer med nedsatt hörsel som är involverade i projektet har fler än 400 fått anställning.

►Mer information: www.esparama.lt/regiostars

▶ DATABAS ÖVER STADSUTVECKLINGSPROJEKT FÖR POLICYLÄRANDE

Städer har en nyckelroll i att tillhandahålla smart och hållbar tillväxt för alla. De är motorerna i Europas ekonomi, platser där kontakter knyts, kreativitet och innovation blomstrar och servicecentrum för de närliggande områdena. Men städer har även negativa sidor. Det är ofta här problem som arbetslöshet, buller och luftföroreningar, segregation och fattigdom koncentreras. Europeiska kommissionen måste tillsammans med städerna ta fram en gemensam vision om morgondagens europeiska stad: en plats för avancerad social utveckling med en hög grad av social sammanhållning, en plattform för demokrati, kulturell dialog och mångfald, en tillväxtmotor och en plats för grön, ekologisk och miljömässig förnyelse.

Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) har länge gett stöd åt städer för att de ska kunna hantera sina mångfasetterade utmaningar. Huvudmålen med stödet är att stärka det ekonomiska välståndet, främja jämlikhet, förbättra stadsmiljön och bidra till en god förvaltning i städer och samhällen. Eftersom de olika dimensionerna av stadslivet är nära sammankopplade kan en framgångsrik stadsutveckling endast uppnås med hjälp av en integrerad strategi som säkerställer synergieffekter, samordning och komplementaritet mellan projekten samt minimerar överlappande och i vissa fall motstridiga resultat. Insatser som rör fysisk stadsförnyelse bör sammanlänkas med åtgärder som främjar till exempel utbildning, ekonomisk utveckling, social inkludering och miljöskydd. Dessutom kräver en integrerad strategi också ett gott samarbete mellan lokalbefolkningen, det civila samhället och de olika myndighetsnivåerna.

Europeiska kommissionen har nyligen publicerat en studie om hur städerna använder Eruf stödet för att förbättra områden som boende och arbete. I studien presenteras 50 projekt som fått stöd via Eruf inom åtta olika ämnesområden. För varje stad har tre typer av dokument utarbetats: en sammanfattning med den viktigaste informationen, en 6-8 sidor lång fallstudie som berättar historien i lätt och ledig form och en lång, analytisk översikt med detaljerad information om projektet

för insatta läsare. Målet med studien var att bygga upp en omfattande databas med exempel på det breda urval av insatser som kan genomföras för att främja stadsutveckling. Kommissionen hoppas att databasen kan bli en informations- och inspirationskälla för städer, förvaltningsmyndigheter och andra instanser som är intresserade av stadsutveckling. Databasen kommer i exakt rätt tid eftersom förberedelserna för programperioden 2014-2020 precis har inletts. Under denna programperiod har Europeiska kommissionen för avsikt att förstärka den integrerade strategin för hållbar stadsutveckling genom att kräva att varje medlemsstat avsätter minst 5% av Eruf-medlen till stadsutveckling.

Studien är inte en utvärdering av sammanhållningspolitikens urbana dimension, utan en rapport om hur valda städer hanterat Eruf-finansierad stadspolitik på lokal nivå mellan 2007 och 2013. De städer som valts ut till databasen representerar inte nödvändigtvis de bästa exemplen på god praxis i medlemsstaterna eller på EU-nivå. Precis som all praxis, är fallstudierna endast bra i vissa avseenden. De förmedlar intressanta idéer, exempel på lösningar på problem samt metoder för samarbete och samverkan. Erfarenheterna kan bidra till att utveckla nytänkande och inspirera till institutionellt lärande i andra sammanhang och situationer genom att rikta den offentliga politiken mot en mer rättvis och opartisk sociogeografisk utveckling.

Ett av de mest intressanta resultaten av studien är de olika strategier som används för att åstadkomma urban och territoriell sammanhållning via integrerade tillvägagångssätt. Områdesbaserade insatser dominerar många av metoderna, i synnerhet i eftersatta områden. Detta beror på sociala, ekonomiska och miljömässiga faktorer. Fysisk förnyelse är fortfarande en viktig drivkraft för att upprätta flerparts-samarbeten i integreringen av politiska åtgärder. Det finns relativt få exempel där den platsbaserade strategin kombinerades med en personbaserad strategi – och ännu färre där korsfinansiering av Eruf och Europeiska socialfonden (ESF) utvecklades. I framtiden bör denna strategi användas

Förnyelse av det gamla fängelsekomplexet Le Murate i Florens historiska centrum, Italien.

Sunrise Valley (Saulėtekio slėnis) i Vilnius, Litauen, med två stora universitet, forskningsorganisationer, en vetenskaps- och teknikpark och högteknologiska företag.

Robinsbalje "inlärningscentrum" i Bremen, Tyskland.

► SMART TILLVÄXT

Många städer försöker flytta fram sina positioner genom att erbjuda fysiska arbetsplatser med kultur-, teknik- och FoU-anläggningar. Man bör undvika att alla städer försöker bygga upp samma kluster och därmed slösar resurser. Projekt inom smart tillväxt kan skapa konstlade incitament för byggnader, tekniker och verksamheter, som inte återspeglar det verkliga behovet av högteknologiska utrymmen på platsen i fråga. I stället bör dessa projekt innefatta smart specialisering och kombinera en platsbaserad logik som särskiljer ett område från konkurrenterna med inrättande av ett innovationssystem. Därför bör de regionala strategierna för smart specialisering anpassas till strategin för smart tillväxt i respektive storstäder.

► HÅLLBAR TILLVÄXT

Strategier för hållbar tillväxt handlar om att förändra utvecklingen i riktning mot en modell som använder färre resurser för att uppnå större tillväxt. Städerna engagerar sig ofta i utveckling av tidigare exploaterad mark eller i strategier för att bistå övergången till ett koldioxidfritt energisystem. Utvecklingen av tidigare exploaterad mark är viktig i och med att den bidrar till att städerna hålls kompakta. Dessutom visar den att marken är en begränsad resurs som bör återvinnas eller återanvändas. En koldioxidfri stad, integrering av energi-effektiva bostäder samt företags- och bostadslösningar kräver

inte bara politiskt engagemang utan måste också vinna gensvar genom informationskampanjer och kapacitetsuppbyggnad. Projekt inom hållbar tillväxt illustrerar också vikten av flernivåstyrelse. Komplexa eller mångfasetterade åtgärder tenderar att generera och vara beroende av avancerade samarbetsmönster mellan olika intressenter.

► TILLVÄXT FÖR ALLA

All tillväxt måste – om den ska kunna bli ekonomiskt och socialt hållbar – nå ut till alla delar av samhället. En grundläggande förutsättning för uppnå tillväxt för alla är att lansera åtgärder mot fattigdom och socialt utanförskap för att minska skillnaderna inom medlemsstaterna och i EU. Eruf och ESF bör samarbeta för att modernisera utbildningssystemen, minska tidiga avhopp från skolan samt investera i samhälls-, utbildnings- och vårdinfrastruktur och social infrastruktur. Slutmålet är att stärka samhällena och förbättra tillgången till tjänster. De viktigaste målgrupperna för tillväxt för alla är i många fall människor som kan beskrivas som svåra att nå ut till och personer med särskilda behov. Deras levnadsförhållanden kan leda till att de avskärmas från samhällslivet. För personer som tillhör minoriteter – till exempel invandrare, romer eller personer med funktionshinder – kan hindren för att delta i samhällslivet vara ännu mer komplexa.

▶SMART TILLVÄXT I WIEN

En inkubator för uppstart av små och medelstora företag för tillväxt

Smart är inte detsamma som stor! "Mingo"-projektet är baserat i Wien och har en budget på över 3 miljoner euro, varav hälften kommer från Eruf. Projektet visar hur små företag och mikroföretag kan bidra till smart tillväxt i Europa. Syftet med det är att hjälpa unga företag att nå framgångar och etablerade företag att behålla sin innovationskraft. Projektet erbjuder integrerad starthjälp till nyföretagare, handledning till befintliga små företag, nätverksevenemang och tävlingar för företag, flerspråkiga tjänster för multietniska företag och ett grannskapsprogram som hjälper till att marknadsföra lokala affärsgator och höja standarden på lokala konsumentmarknader. Självfallet finns det inom ramen för Mingo-projektet också plats för alla dem som behöver en hemvist för sin verksamhet.

▶MER INFORMATION

www.mingo.at

▶MILJÖVÄNLIG TILLVÄXT I GENT

Minskad energiförbrukning i stadens bostäder och byggnader

I Gent finns en tradition av miljöaktivism, så det är inte särskilt förvånande att just denna stad var först i Belgien med att införa en egen lokal klimatplan. Miljöförvaltningen i Gent har lanserat ett intressant initiativ för att minska energiförbrukningen i bostäder och byggnader i staden. Efter ett stadigt växande antal förfrågningar från husägare och hyresgäster om råd beträffande energireovering, har man utarbetat ett program som ska para ihop husägarnas behov med ett anpassat erbjudande från byggbranschen. Formgivare, entreprenörer och affärssamhället i allmänhet stimuleras att utveckla tekniska, materiella och lönsamma lösningar för att förbättra bostäders energiprestanda. Projektet har ett mycket starkt inkluderande element, och staden kanaliserar insatserna så att hushållen med störst behov får stöd, genom att tillhandahålla ett samlat paket av vägledning, stöd och konkret handledning för en mer hållbar livsstil.

▶MER INFORMATION

www.milieuadvieswinkel.be/

▶TILLVÄXT FÖR ALLA I TERRASSA

Arbete i en stadsdel med integrering av invandrare och sammanhållning i samhället

Projektet i distrikt 2 i staden Terrassa har ökat den sociala integrationen i ett område där risken för konflikter var stor på grund av det snabba inflödet av invandrare – en situation som äventyrade den allmänna ordningen. Kommunalrätten i regionen (Generalitat de Catalunya) utgjorde den rättsliga ramen och det instrument som användes för att upprusta området. I projektet, som stöddes av det regionala programmet för stadsförnyelse, kombinerade man sociala insatser och stadsförnyelse i en enda förändringsprocess och lyckades minska områdets segregering från resten av staden. Dessutom förbättrades områdets rykte om spänningar och konflikter. Projektet genomfördes med högt medborgardeltagande och det byggde på en övergripande strategi mellan olika kommunala tjänster.

▶MER INFORMATION

www.terrassa.cat

►TILLVÄXT FÖR ALLA GENOM EN INTEGRERAD STRATEGI FÖR STADSUTVECKLING

Renovering av ett mindre gynnat område i Budapest med bostäder som huvudinvestering

Stadsdelsprojektet i Magdolna är det första helt integrerade och socialt medvetna stadsförnyelseprojektet i Ungern. Projektet genomfördes i ett av Budapests mest eftersatta områden och syftade inte bara till att förbättra bostads- och levnadsförhållandena utan även att stärka lokalinvånarnas känsla av gemenskap. De hårda infrastrukturinvesteringarna kompletterades av många mjuka projekt för att få bukt med de allvarliga sociala problemen hos marginaliserade grupper i närområdet. Förbättringen av den fysiska kvaliteten på bostäderna gick således hand i hand med stöd för att få medborgarna att engagera sig aktivt i samhället.

Hittills har två faser genomförts. Den första genomfördes 2005-2008 med ekonomiskt stöd från distrikts- och stadsförvaltningarna, medan den andra fasen 2008-2011 fick stöd via Eruf. De två faserna är dock bara början på en längre utvecklingsstrategi för närområdet – en process som troligtvis kommer att ta 15 år.

►MER INFORMATION
www.rev8.hu/eng.php

i större omfattning, eftersom investeringar i urban infrastruktur utan investeringar i människor knappast genererar hållbara resultat.

Städerna har visat att de kan åstadkomma stora förändringar med hjälp av social innovation. Dock har de ännu inte den kompetens som krävs för att lösa alla problem som är synliga på plats. Decentralisering av ansvaret till städerna, ökat medborgardeltagande och upplysta beslutsfattare kanske inte räcker för att bekämpa växande olikheter eller arbetslöshet. Regionala och nationella myndigheter måste aktivt involveras och ansvara för politisk integration på sina respektive nivåer. Städerna måste få vertikalt stöd av regionala och nationella förvaltningar utifrån deras respektive ansvarsområden. Fullt utvecklade strategier kan påverka städernas framtid mer effektivt om och när lokala svårigheter kopplas till politisk, ekonomisk, social och miljömässig dynamik på högre myndighetsnivåer. Detta visar att den befintliga nationella politiken och de aktuella nationella programmen har stor betydelse för stadsutvecklingen.

I många av projekten visade det sig hur viktigt det är att bygga upp kapacitet för att förnya och genomföra nya idéer på lokal nivå. Denna kompetens har ofta utvecklats som ett resultat av utbytesprogram som Urbact, samarbeten och successiv inläring. Antagandet av nya politiska strategier genom transnationellt utbyte och utbildningsprogram är inte som att genomföra en enkel varutransaktion. Det är omöjligt att "kopiera och klistra in" politiska lösningar, och det finns inga blåkopior av dem. I stället måste beslutsfattaren sätta sig in i hur man åstadkommer integrerad stadsutveckling i praktiken. Den här processen kräver omfattande, kontextuell kunskap, eftersom den institutionella ramen och styrningsramen ser olika ut på olika platser. De 50 fallstudierna är ett viktigt verktyg för att sprida urban kompetens bland städer.

►MER INFORMATION

Morgondagens städer:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/citiesoftomorrow/index_en.cfm

Information om fallen och slutrapporten finns på Inforegions webbplats:

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/brochures/index_en.cfm#1

<http://www.aeidl.eu/en/projects/territorial-development/urban-development.html>

► MOBILISERING AV EU:S HUVUDSTÄDER

KOMMISSIONSLEDAMOT
JOHANNES HAHN UPPMANAR
BORGMÄSTARNA ATT LEDA
EUROPA UT UR KRISEN

Den 28 februari stod Johannes Hahn, EU:s kommissionsledamot med ansvar för regionalpolitik, värd för de första i vad som skulle kunna bli en regelbundet återkommande serie av direkta samtal mellan Europeiska kommissionen och EU:s huvudstäder. Johannes Hahn uppmanade de 20 närvarande borgmästarna att visa prov på ledarskap i arbetet för återhämtning och tillväxt. Han har argumenterat för att huvudstäderna ska få en mer central roll som Europas ekonomiska och sociala kraftkällor. Han arbetar också för att den urbana dimensionen ska få en mer framträdande plats i sammanhållningspolitiken och i all övrig EU-politik.

Medverkade vid mötet gjorde även Janez Potocnik, kommissionsledamot med ansvar för miljön. Borgmästarna i EU-huvudstäderna Amsterdam, Aten, Berlin, Bratislava, Bryssel, Bukarest, Lissabon, Ljubljana, Luxemburg, Madrid, Nicosia, Rom, Sofia, Stockholm, Tallinn, Valetta, Wien, Vilnius och Warszawa samt Zagreb (mot bakgrund av att Kroatien går med i EU i juli 2013) undertecknade ett gemensamt uttalande om städernas betydelse och deras centrala roll som drivkrafter för hållbar och smart tillväxt för alla.

Lansering av dialogen om tillväxt mellan Europeiska kommissionen och borgmästarna i EU:s huvudstäder.

1. Arturas Zuokas (Vilnius), 2. Klaus Wowereit (Berlin), 3. Michael Häupl (Wien), 4. Zoran Janković (Ljubljana), 5. Eberhard van der Laan (Amsterdam), 6. Alexiei Dingli (Valetta), 7. António Luís dos Santos da Costa (Lissabon), 8. Sten Nordin,

(Stockholm), 9. Kommissionsledamot Janez Potočnik, 10. Hanna Gronkiewicz-Waltz (Warszawa), 11. Kommissionsledamot Johannes Hahn, 12. Yordanka Fandakova (Sofia), 13. Sorin Mircea Oprescu (Bukarest), 14. Ana Botella (Madrid), 15. Milan Ftáčnik (Bratislava), 16. Milan Bandić (Zagreb), 17. Konstantinos Georkatzis (Nicosia), 18. Xavier Bettel (Luxemburg), 19. Yiorgos Kaminis (Athen), 20. Edgar Savisaar (Tallinn).

Uttalandet fick också stöd från flera borgmästare som inte kunde närvara vid mötet.

I uttalandet fastställs det att: *"Huvudstäderna är laboratorier där lösningarna på EU:s sociala och ekonomiska problem ska hittas."* Vidare sägs det att *"Huvudstäderna är drivkrafter för innovation och smart tillväxt. Ofta utgör de kärnan i utbildnings- och vetenskapsnätverk."* Dessutom fastställs det att: *"Vi tror att kommissionens förslag om en större delegering av förvaltningen till städerna, däribland förvaltningen av EU:s strukturfonder, är nödvändigt för att säkerställa att de urbana utmaningarna verkligen förstås och att genomförandet av åtgärderna matchar de verkliga behoven."*

Före mötet sade kommissionsledamot Johannes Hahn: *"Utan Europas huvudstäder kan vi inte förverkliga tillväxtagenda Europa 2020. Därför uppmanar jag borgmästarna att visa vägen och lyfta Europa ur krisen."*

Vid mötet underströk kommissionsledamot Janez Potočnik att en effektiv förvaltning av naturresurserna i stadsområden är avgörande för medborgarnas hälsa och livskvalitet i en global

miljö som blir alltmer begränsad. Städerna kommer att ha en avgörande roll i genomförandet av det sjunde miljöhandlingsprogrammet som nyligen antogs av kommissionen.

I den reform av sammanhållningspolitiken som för närvarande diskuteras, har Europeiska kommissionen kommit med ett antal förslag om att förbättra satsningen på investeringar i stadsområden. I förslagen betonar man vikten av ett integrerat tillvägagångssätt i beslutsfattandet. Kommissionen har föreslagit att fler befogenheter ska delegeras till städerna och att de ska ha möjlighet att pröva nya metoder för att hålla sig ajour med nya ekonomiska, miljömässiga och sociala utmaningar.

► MER INFORMATION

"Morgondagens städer" – rapport:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/citiesoftomorrow/citiesoftomorrow_final.pdf

Hållbar stadsutveckling via EU:s regionalpolitik:

http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/urban/index_sv.cfm

Urbana flaggskeppsprojekt:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/mayors/2013/projects_en.cfm

▶ FINANSIERINGSINSTRUMENT

UNDER NÄSTA GENERATIONS PROGRAM 2014-2020

Finansieringsinstrumenten har utvidgats och fått större betydelse under den aktuella strukturfondsperioden 2007-2013, och de förväntas bli ännu större och viktigare under nästa fleråriga budgetram för 2014-2020.

De operativa programmen för den nya fleråriga budgetramen 2014-2020 förväntas bli mer resultatorienterade och fokusera på ett fåtal centrala tematiska mål, som baseras på Europa 2020-målen. Detta ska bland annat uppnås genom en korrekt användning av finansieringsinstrumenten. En uppdaterad och komplett uppsättning regler och bestämmelser om finansieringsinstrumenten har utarbetats, både i de nya förordningarna för EU:s strukturinstrument och i den nya budgetförordningen som gäller EU:s allmänna budget.

Nedan presenteras en översikt över förvaltningsmyndigheternas uppgifter i utformningen och genomförandet av finansieringsinstrumenten under nästa generations program.

Förhandsbedömning och programplanering

Bidragen från de operativa programmen till finansieringsinstrumenten ska baseras på förhandsbedömningar för varje finansieringsinstrument. Bedömningarna ska innehålla information om eventuella förekomster av marknadsstörningar eller suboptimala investeringssituationer, uppskattad nivå och omfattning för de offentliga investeringar som behövs under perioden 2014-2020 samt vilken typ av finansieringsinstrument som krävs.

Bedömningarna kan genomföras stegvis, och de måste ha slutförts innan förvaltningsmyndigheterna beslutar sig för att betala ut bidrag till finansieringsinstrumenten.

Förhandsbedömningarna måste, i informativt syfte, skickas in till övervakningskommittén för de berörda operativa programmen. Sammanfattningarna och slutsatserna från förhandsbedömningarna måste, på förvaltningsmyndigheternas ansvar, publiceras inom tre månader efter slutförandet.

Förvaltningsmyndigheterna har möjlighet att inkludera ett separat prioriterat område för bidrag till finansieringsinstrument på EU-nivå i programmen. Dessa förvaltas av Europeiska kommissionen under direkt eller indirekt förvaltning (en samfinansieringsgrad på upp till 100% kan tillämpas för ett sådant prioriterat område). De har också möjlighet att i programmen inkludera ett separat prioriterat område för finansieringsinstrument som förvaltas på nationell eller regional nivå under delad förvaltning (då ökar samfinansieringsgraden med 10%).

När förvaltningsmyndigheterna har för avsikt att ägna ett enskilt prioriterat område åt finansieringsinstrument ska det första steget i den relevanta förhandsbedömningen genomföras i förväg, i syfte att få fram en korrekt uppskattning av totalbeloppet för det prioriterade området i fråga.

Genomförande, förvaltning och kontroll av finansieringsinstrument

Vid genomförandet av finansieringsinstrumenten har förvaltningsmyndigheterna främst två huvudsakliga valmöjligheter:

- att bidra till finansieringsinstrument som inrättats på EU-nivå och som förvaltas direkt eller indirekt av kommissionen, till exempel Cosme-initiativet för små och medelstora företag, Horisont 2020-programmet för forskning och innovation, fonden för ett sammankopplat Europa för infrastruktur, garantimekanismen för den kulturella och den kreativa sektorn o.s.v.
- eller att bidra till instrument som inrättas på nationell, regional, transnationell eller gränsöverskridande nivå och som förvaltas antingen direkt av själva förvaltningsmyndigheten i händelse av lån eller garantier, eller under dess ansvar.

Om det är förvaltningsmyndigheterna som ansvarar för förvaltningen av finansieringsinstrumenten är det dessa eller deras vederbörigen bemyndigade ombud som ska under-teckna finansieringsavtalen med de valda finansiella intermediärerna. Dessa intermediärer kan utgöras av befintliga eller nya juridiska personer, EIB, andra internationella finansinstitut eller andra lämpliga organ.

Överensstämmelse med tillämplig EU-lagstiftning och nationell lagstiftning, däribland lagarna om offentliga upphandlingar och statligt stöd, måste säkerställas under alla genomförandefaser för finansieringsinstrumenten. Detta är förvaltningsmyndigheternas ansvar.

Bidrag från program till finansieringsinstrument – mellanliggande betalningar

Utbetalningarna från de operativa programmen till finansieringsinstrumenten måste ske i etapper. Beloppen i varje ansökan om mellanliggande betalningar som lämnas in till kommissionen får inte överstiga 25% av totalbeloppet för finansieringsinstrumentet enligt det aktuella finansieringsavtalet.

Det är endast möjligt att ansöka om mellanliggande betalningar när en fastställd procentandel av de belopp som tidigare har bidragit till finansieringsinstrumenten har utbetalats eller anslagits till garantier för slutmottagarna.

Förvaltningsmyndigheternas rapportering

Förvaltningsmyndigheterna ska varje år rapportera till kommissionen beträffande genomförandet av varje enskilt finansieringsinstrument, däribland betalningar eller garantier som erbjuds slutmottagarna, eventuella intäkter, uppnådda resultat o.s.v. Dessa rapporter om finansieringsinstrumenten ska lämnas som en bilaga till de årliga genomföranderapporterna för de berörda operativa programmen.

Från och med 2016 måste kommissionen varje år tillhandahålla ett sammandrag av de årsrapporter om genomförandet av finansieringsinstrumenten, som förvaltningsmyndigheterna har skickat.

Avslutande av operativa program och återanvändning av resurser som kan hänföras till stöd från EU:s strukturinstrument

Vid avslutandet ska förvaltningsmyndigheterna ange de stödberättigade utgifterna inom ramen för finansieringsinstrumentet i slutrapporten. Stödberättigade utgifter vid avslutande omfattar belopp som har betalats ut till slutmottagare eller avsatts till att infria garantier, ränteförmåner och subventionerade garantiavgifter samt stödberättigade förvaltningskostnader eller avgifter.

LÅN VIA INSTITUTIONER FÖR UTVECKLINGSFINANSIERING I LOKALSAMHÄLLEN (CDFI, COMMUNITY DEVELOPMENT FINANCE INSTITUTIONS) TILL SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG OCH SOCIALA FÖRETAG

YORKSHIRE OCH HUMBER, STORBRIANNIEN

CDFI använder ett Eruf-bidrag för att bevilja små lån på mellan 1 000 och 50 000 brittiska pund (1 180 – 59 000 euro) till små och medelstora företag och sociala företag som inte har tillgång till de vanliga finansieringskällorna. Fram tills i dag har Eruf-lån till ett värde på ungefär 4 miljoner brittiska pund (4,7 miljoner euro) getts till 166 företag, och 159 arbetstillfällen har skapats eller räddats. En av stöd-mottagarna är Doncaster Refurnish – ett socialt företag som renoverar donerade möbler och andra hushållsartiklar för lokal återförsäljning.

Räntor och andra intäkter som härrör från bidrag från operativa program till finansieringsinstrument och medel som betalas tillbaka till dem fram till dess att perioden för stödberättigande är slut, ska återinvesteras i samma eller andra finansieringsinstrument i enlighet med det operativa programmets mål. Samma sak gäller för intäkter och återbetalningar av kapital till finansieringsinstrument under en period av åtta år efter det att perioden för stödberättigande har löpt ut. Medlemsstaterna och förvaltningsmyndigheterna måste vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att dessa regler tillämpas på ett korrekt sätt.

► MER INFORMATION

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/financial_instruments_sv.pdf

▶ NYHETER

[I KORTHET]

PILOTPROJEKT FÖR INTEGRERING AV ROMER

Den 15 mars anordnades en konferens av GD Regionalpolitik, FN:s utvecklingsprogram BRC och Världsbanken med titeln "From pilots to outcomes: Evidence-Based Lessons on the Socio-Economic Inclusion of Roma Communities" (Från pilotprojekt till resultat: evidensbaserade erfarenheter beträffande den socioekonomiska integreringen av romska samhällen) samtidigt i Moldava nad Bodvou, Slovakien, och Bryssel, Belgien.

På konferensen presenterade man resultaten av det treåriga pilotprojektet för socioekonomisk integrering av romer, som finansierats av Europaparlamentet. Pilotprojektet har genomförts i fem EU-medlemsstater och i Makedonien inom områden som skola och barnomsorg för yngre barn, egenföretagande via mikrokrediter, informationskampanjer, uppgiftsinsamling och övervakning samt utvärderingsverktyg. Rekommendationer på områdena utbildning, sysselsättning, bostäder, hälso- och sjukvård, det civila samhället, migration och jämställdhet debatterades med representanter för de viktigaste EU-institutionerna, internationella organisationer, forskare och experter, representanter för romerna och invånare från en romsk bosättning i Moldava nad Bodvou. En avslutande session ägnades åt strukturfondernas roll i genomförandet av de nationella strategierna för integrering av romer, med utgångspunkt i erfarenheterna från programperioden 2007-2013 för strukturfonderna.

►MER INFORMATION

EG/UNDP-projekt för integrering av romer: Verktyg och metoder för övervakning och webbplats för uppgiftsinsamling:
<http://www.akvo.org/rsr/project/638/>

Kommissionens webbplats om pilotprojektet för integrering av romer:
http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/roma/events_en.cfm

FOTOTÄVLINGEN "EUROPE IN MY REGION" 2013

Efter den stora framgången med den första tävlingen 2012 kommer fototävlingen "Europe in My Region" även att anordnas sommaren 2013. Precis som tidigare genomförs tävlingen via Europeiska kommissionens Facebook-sida, och tävlingsbidrag kan skickas in från början av juni fram till mitten av augusti. Vinnarna får motta sina priser under OPEN DAYS 2013 i oktober.

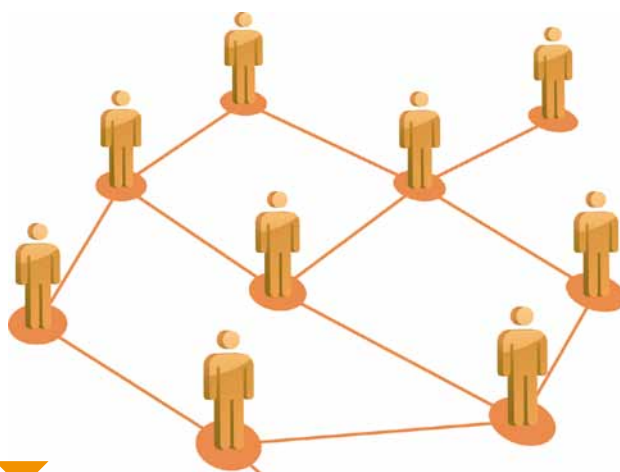

▶ OPEN DAYS 2013

OPEN DAYS 2013 äger rum i Bryssel den 7-11 oktober under parollen "Europas regioner och städer på väg mot 2020". Evenemanget kommer att omfatta 90-100 seminarier och en utställning om "100 EUrbana solutions" (100 EUrbana lösningar).

▶ MER INFORMATION

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2013/index.cfm

▼ INIO-INFORM-KONFERENS 2012

Nätverken av kommunikationsmedarbetare från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (INFORM) och från Europeiska socialfonden (INIO) höll sin första gemensamma konferens den 3-4 december 2012 i La Plaine Saint Denis i Paris.

Över 200 kommunikationsmedarbetare från hela Europa träffades för att undersöka möjligheterna till tätare samarbete mellan fonderna och gemensamma kommunikationsaktiviteter på området sammanhållningspolitik. Den två dagar långa konferensen visade att det rädde stor enighet bland deltagarna om mervärdet i att samordna kommunikationsaktiviteter mellan fonderna och, om möjligt, genomföra gemensamma informationskampanjer.

I december 2013 kommer den stora kommunikationskonferensen "Telling the story 2.0" att understryka vikten av att förmedla resultaten av EU:s sammanhållningspolitik och visa upp exempel på god praxis i fråga om kommunikation.

▶ MER INFORMATION

Information och presentationer finns på http://ec.europa.eu/regional_policy/informing/events/201212/index_en.cfm

▼ PORTUGISISKA OCH ITALIENSKA WEBBPLATSER EU-FINANSIERADE PROJEKT I FOKUS

I Portugal har en ny portal lanserats med ett urval av större projekt som har delfinansierats av Europeiska socialfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiskt territoriellt samarbete under perioden 2007-2013.

▶ MER INFORMATION

Du kan söka på projekt efter region eller program: <http://www.qren.pt/np4/projetos>
Det finns en liknande webbplats som beskriver användningen av medel i Italien: <http://www.opencoesione.gov.it/>

► MED EGNA ORD

NATIONELLA OCH REGIONALA PERSPEKTIV PÅ SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN

Panorama
välkomnar dina
bidrag!

”Med egna ord” är det avsnitt i *Panorama* där de viktigaste ”konsumenterna” av sammanhållningspolitiken på nationell och regional nivå bjuds in för att göra sina röster hörda och ge sina synpunkter på EU-politiken i praktiken på lokal nivå, oavsett om det handlar om nuvarande resultat och framsteg eller om en inblick i förberedelserna inför den kommande programperioden.

Med över 270 regioner i de 27 EU-medlemsstaterna, var och en med sina specifika ekonomiska och kulturella historier och behov, är det viktigt att politiska beslutsfattare, förvaltare och tjänstemän på alla nivåer är medvetna om sammanhållningspolitikens verkliga effekter på gräsrotsnivå.

I den här utgåvan av *Panorama* får vi träffa fyra medlemsstater och regioner, som redogör för sina planer för genomförandet av strukturfonderna under nästa programperiod från 2014 till 2020. Österrike presenterar en strategi för partnerskap på nationell nivå, medan England redogör för sina genomförandeplaner via lokala partnerskap. Regionen Midi-Pyrénées har för avsikt att fokusera på smart specialisering, och Toscana framhäver särskilda temaområden.

Panorama tar gärna emot era bidrag för eventuell publikation i framtida nummer:

► regio-panorama@ec.europa.eu

► FRANKRIKE

► MIDI-PYRÉNÉES – SMART SPECIALISERING ÄR ETT CENTRALT ELEMENT I DE POLITISKA PRIORITERINGARNA

I ett område som ligger i framkant när det gäller innovation och som lägger 4,2% av sin BNP på forskning och utveckling, är det inte särskilt förvånande att regionen Midi-Pyrénées ger innovation och konkurrenskraft en central plats i sin politik för ekonomisk utveckling. Målen för Europa 2020-strategin är att förvalta programmen för 2014-2020 proaktivt och därmed säkerställa att lösningen på dessa utmaningar är en övergripande prioritering.

Regionen Midi-Pyrénées införde redan 2009 en regional innovationsstrategi. Strategin samordnas av regionen och staten gemensamt och tillhandahåller ett förvaltningsystem som erkänns av regionens aktörer. Detta har gjort att en kunskapsbaserad innovationsekonomi kunnat växa fram i området. Under perioden 2007-2011 gavs offentligt stöd på 640 000 000 euro i form av incitament till detta mål.

I och med förslaget om ”smart specialisering” för området har en ny integrationsmilstolpe uppnåtts. Förslaget fokuserar direkt på de styrkor och utvecklingsmöjligheter som identifierades som ett led i en regional analys och i en lägesrapport om den regionala innovationsstrategin, som genomfördes på hösten 2012 och som innefattade ett brett offentligt samråd. Det omfattar även smarta industriella system, förbättring av kvaliteten på miljön och produktionsmetoderna, hållbar energi, avancerade material, cancer, missbruk, cellteknik och regenerativ medicin.

Vid sidan om strategiska projekt, företagsstöd och gemensamma offentliga insatser i syfte att stärka den regionala innovationspotentialen och främja den kunskapsbaserade ekonomin i samband med globaliseringen, ska regionen Midi-Pyrénées även genomföra en löpande utvärdering av erfarenheterna i andra regioner.

Mikro- och nanoteknikplattform på LAAS-CNRS
Université Paul Sabatier i Toulouse.

Som ett led i denna jämförelse har regionen Midi-Pyrénées kontaktat sina partner i euroregionen Pyrénées-Méditerranée där man för närvarande är ordförande, för att föreslå att en "euroregional innovationsstrategi" genomförs. Detta skulle vara ett banbrytande europeiskt initiativ med fokus på den integrerade utvecklingsprocessen i området och samarbete

mellan Midi-Pyrénées, Languedoc-Roussillon, Katalonien och Balearerna i fråga om tre prioriterade sektorer (vatten, e-hälsa samt livsmedel och jordbruk).

**Enheten för EU-frågor
och decentraliserat samarbete**
Région Midi-Pyrénées

► **MER INFORMATION**
www.midipyrenees.fr

► ÖSTERRIKE

► GENOMFÖRANDE AV PARTNERSKAPS- STRATEGIN

FÖRBEREDELSE I ÖSTERRIKE INFÖR PERIODEN 2014-2020

I Österrike pågår förberedelserna för perioden 2014-2020 för fullt i fråga om operativa program och partnerskapsavtal, som båda är strategiska delar av samspelet på EU-nivå och nationell nivå.

Partnerskapsavtalet för användningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna) 2014-2020 i Österrike håller på att utformas under titeln "SRAT.AT 2020" inom ramen för den österrikiska konferensen för fysisk planering (ÖROK). Det kommer att fungera som en gemensam plattform för förbunds- och delstatsregeringar, stads- och kommunfullmäktige samt näringslivets och

STRAT.AT.2020-processen baseras på en bred partnerskapsstrategi.

arbetsmarknadens parter. I detta syfte inleddes en separat process, som skulle säkerställa att alla relevanta aktörer och intressegrupper verkligen deltog. Det slutliga dokumentet innehåller resultatet av kompletterande processer ("paraply-processer") och integrerade processer (fonds specifika program/"delprocesser").

STRAT.AT 2020-processen har sin grund i en bred partnerskapsstrategi och är uppbyggd på ett sådant sätt att den utvecklas (och underbyggs) gemensamt av de strategiska parterna. Den officiella lanseringen ägde rum i och med det första offentliga STRAT.AT 2020-forumet i april 2012, med över 250 deltagare. Forumen är öppna för alla aktörer som är intresserade av sammanhållningspolitiken och politiken för landsbygdsutveckling (partner för programgenomförande, näringslivets och arbetsmarknadens parter, stads- och kommunfullmäktige, förmedlande tjänsteleverantörer, icke-statliga organisationer, experter/akademiker o.s.v.). Det andra forumet ägnades åt ESI-fondernas 11 tematiska mål. Ytterligare två forum ska hållas under processens gång.

En bred, funktionell och transparent medverkan av alla intressenter är en grundläggande förutsättning i Österrike. Med hjälp av fokusgrupper kan man rikta in sig på verkligt specifika frågor i skärningspunkten mellan de relevanta ESI-fonderna. Mellan november 2012 och februari 2013 hölls 15 fokusgrupper om ämnen som utveckling, urbana dimensioner, sociala tjänster, biologisk mångfald/bevarande och samarbete/europeiskt territoriellt samarbete. Resultaten av dem har införlivats i STRAT.AT 2020 och de har också bidragit med användbara idéer till respektive programplaneringsprocesser. En av frågorna som togs upp var tillgången till horisontella mål, och man lyfte också fram betydelsen av europeiskt territoriellt samarbete (en komplett förteckning över alla fokusgrupper och dokumentation om resultaten

återfinns på www.stratat2020.at – den officiella tyskspråkiga webbplatsen för STRAT.AT 2020).

När det gäller innehållet är kopplingen till de enskilda programplaneringsprocesserna och kombinationen av "top-down-överväganden" och "bottom-up-aggregeringar" av central betydelse. Förutom samordningen mellan ESI-fonderna ska också integreringen av de (samfinansierade) politiska ESI-åtgärderna inom de olika politikområdena på nationell och regional nivå utformas. De ses alltid inom ramen för en mer omfattande strategi eller ett finansieringsspektrum. Så är fallet i Österrike, särskilt i fråga om strukturfonderna där proportionalitetsprincipen – på grund av programmets begränsade storlek – är en förutsättning för att dessa åtgärder ska kunna genomföras så effektivt som möjligt i de österrikiska regionerna.

Ett offentligt webbaserat samråd om utkastet till partnerskapsavtal är planerat till juni/juli 2013. Det blir det andra offentliga samrådet efter det inledande samrådet under sommaren 2012. Planen är fortfarande att STRAT.AT 2020 om möjligt ska läggas fram under 2013.

Hela processen kan följas på www.stratat2020.at (den officiella tyskspråkiga webbplatsen för STRAT.AT 2020) eller www.oerok.gv.at (den officiella tyskspråkiga webbplatsen för ÖROK).

Dr. Diane C. Tiefenbacher

Kontoret för den österrikiska konferensen för fysisk planering (ÖROK)/samordning av EU:s strukturfonder och STRAT.AT 2020

► MER INFORMATION
www.oerok.gv.at

STORBRITANNIEN

► LOKALA PARTNERSKAP ÄR CENTRALA FÖR GENOMFÖRANDET AV FINANSIERING I ENGLAND

2014-2020 kommer att bli en period som kännetecknas av stora förändringar när det gäller genomförandet av Eruf i England. I stället för regionala Eruf-gränser och program samt gränslinjesstrukturer som har motverkat kompletterande investeringar från separata gemensamma strategiska fonder (GSR) upprättas ett nytt, flexibelt nationellt GSF-tillväxtprogram för England. Vad ligger bakom dessa förändringar och vilka effekter får de i praktiken för sammanhållningspolitiken?

I England har det administrativa landskapet genomgått betydande förändringar under de senaste två åren. Bakgrunden till detta är att man insett att om tillväxt och sysselsättning ska kunna förverkligas på ett sätt som överensstämmer med hur de lokala ekonomierna fungerar rent praktiskt i städer, samhällen och byar, måste även de institutionella arrangemangen följa denna princip. I stället för regionala gränser och institutioner har 39 företagsledda LEP (local enterprise partnerships) därför inrättats på grundval av lokalt fastställda ekonomiska geografier. Dessa partnerskap syftar till att sammanföra företagsledare och administrativa ledare samt främja hållbar ekonomisk tillväxt och fler arbetstillfällen inom den privata sektorn. Det är dessa 39 LEP som ska utgöra grunden för genomförandet av GSR i England under 2014-2020.

Dessutom planerar vi att genomföra ett nationellt EU-tillväxtprogram som omfattar 100% av Eruf och ESF och

Middleport Pottery i Stoke-on-Trent håller på att omvandlas till arbetsplatser för lokala, kreativa verksamheter. I lokalerna finns en ny turistattraktion som ger besökarna möjlighet att se hur Storbritanniens sista viktorianska keramikfabrik fungerade.

Stöd från Eruf hjälpte Xeros Ltd, ett avknopningsföretag från universitetet i Leeds, att utveckla en process för tvättning med polymergranulat. I företaget arbetar nu 20 forskare, ingenjörer och assistenter i Sheffield.

en del av EJFLU och som ska fördelas på Englands 39 LEP på basis av strategier som har utarbetats av de lokala samarbetspartnerna. En effektivare administration inom den statliga förvaltningen gör att LEP och de lokala partnerna får möjlighet att maximera den nya flexibiliteten under perioden 2014-2020, genom att anpassa Eruf, ESF och EJFLU i enskilda investeringspaket utifrån stödtilldelningen till deras områden. GSR investeringarna kommer att integreras i de nationella och lokala politiska åtgärderna och initiativen, för att säkerställa att ekonomiska resultat och offentliga/privata intressen och finansiering utnyttjas så effektivt som möjligt.

Det viktigaste är att tillämpa ett helhetsperspektiv på GSR och sammanföra målen inom Europa 2020 och den nationella reformplanen i ett lokalt sammanhang. Detta – i kombination med friheten att genomföra tematiska/sektorbaserade projekt över de geografiska gränserna – kommer med största sannolikhet att ge upphov till en ambitiös och innovativ GSR-modell i England under 2014-2020.

David Morrall

*Chef vid enheten för politik för Eruf 2014-2020
Department for Communities and Local Government,
DCLG (enheten för samhällen och lokala myndigheter)*

► MER INFORMATION

www.gov.uk/browse/business/funding-debt/european-regional-development-funding

► ITALIEN

► TOSCANAS SÄTT ATT FÖRHÅLLA SIG TILL PROGRAMPERIODEN 2014-2020

Den nya fasen av EU:s finansiella planering kommer vid en avgörande tidpunkt i vår historia. De italienska offentliga finanserna tyder på att EU-stöd kommer att spela en avgörande roll under de kommande åren för investeringarna och, följaktligen, för att öka konkurrenskraften i landet.

Europa 2020-strategin visar tydligt hur vägen framåt ska se ut. För Toscana innebär detta att eftersträva smart tillväxt, som ska uppnås genom investeringar i utbildning, forskning och innovation; *hållbar* tillväxt, genom att fokusera på miljöfrågor, markutnyttjande och energi samt tillväxt för *alla*, i synnerhet genom att skapa arbetstillfällen och minska fattigdomen.

Det kommer inte längre att räcka med att använda EU-resurserna snabbt och smidigt. Toscana uppvisar bättre resultat än de flesta av landets områden. Regionens infrastrukturproblem och problem relaterade till utbredd ekonomisk tillväxt är dock uppenbara. Vi måste välja prioriterade åtgärder med betydande effekter och påta oss ansvaret för att använda EU-stödet på ett sådant sätt att vi uppnår konkreta resultat som kan mätas och utvärderas.

Därför har Toscana för avsikt att koncentrera sammanhållningspolitiken för perioden 2014-2020 kring tre övergripande teman:

- **Ungdomar** genom det integrerade projektet *Giovanisi* (Ungdomar – ja!) – en rad affärsmöjligheter för unga, som finansieras med regionala och nationella medel och EU-medel och som exempelvis omfattar stöd till praktikplatser, företagsetableringar och hjälp till förstagångsköpare;
- **Stadsnätverk** (för att främja konkurrenskraft, social innovation och experimenterande); och
- **Interna områden** (som är baserade på turism, jord- och skogsbruksverksamheter och grön ekonomi).

Vid genomförandet av dessa huvudområden kommer Toscana att prioritera följande:

- att investera i forskning och tekniköverföring för att stärka tillverkningsindustrins roll;
- att se till att hela Toscana har tillgång till bredband samt underlätta webbaserad kommunikation med den offentliga förvaltningen;
- att göra det lättare att få krediter, däribland mikrofinansiering;

Toscana regionpresident, Enrico Rossi, med baneret för ungdomsstödprojektet Giovanisi.

- att- stärka konkurrenskraften inom den livsmedelsindustrin för att uppmuntra nästa generation att ta över samt främja miljömässig hållbarhet;
- att skapa hållbar energi genom att utveckla specialiserade tekniksektorer;
- att förnya nedslitna områden, förhindra hydrogeologisk instabilitet, anpassa sig till klimatförändringarna samt skydda det traditionella landskapet och den biologiska mångfalden;
- att skapa ökad och tillgänglig rörlighet;
- att främja efterfrågan på kvalificerad arbetskraft och öka de små och medelstora företagens produktivitet;
- att stödja åtgärder som främjar social inkludering;
- att arbeta för att minska antalet tidiga avhopp från skolan; och
- att investera i en plattform för "en pånyttfödelse av Toscanas kulturella traditioner".

För att säkerställa att nästa programperiod, som sträcker sig över 2014-2020, får en så bra start som möjligt, har regionen Toscana sett över sina interna arbetsmetoder och upprättat ett "kontrollrum" (det vill säga en samordnings- och ledningsgrupp) som samlar alla förvaltningsmyndigheter för strukturfonderna. Syftet med detta är att säkerställa ett enhetligt arbetssätt vid programplaneringen och fastställandet av prioriteringar i samband med utformnings- och genomförandefaserna.

Enrico Rossi
Regionpresident i Toscana

► MER INFORMATION
www.regione.toscana.it

►MALTA

► NY FÄRJETERMINAL

GYNNAR TRANSPORTERNA OCH TURISMEN MELLAN ÖARNA

Total kostnad:
10 868 000 EUR
EU-bidrag:
8 800 000 EUR

En ny, modern färjeterminal har byggts i Ċirkewwa-hamnen i Malta med stöd från EU:s sammanhållningsfond. Den nya terminalen på öns norra spets kommer att förbättra servicen till pendlarna, i synnerhet invånarna på ön Gozo. Den kommer också att främja turismen och lasttransporterna samt gynna ekonomin.

Färjeterminalen i Ċirkewwa är en del av Maltas transeuropeiska transportnät. Huvudmålet med projektet är att minska trafikstockningarna vid Ċirkewwa-terminalen och förbättra transportnätet på de maltesiska öarna. Varje år reser cirka två miljoner fordon och fyra miljoner passagerare med de reguljära Ro-PAX-färjorna från färjeterminalen i Ċirkewwa till hamnen Mġarr på Gozo. På somrarna går det också organiserade dykutflykter och båtturer till ön Comino från hamnen i Ċirkewwa.

Vid den nya färjeterminalen bygger man ut de befintliga kajerna med en tredje kajplats vid nordkajen. Man uppför också nya byggnader och vägar och genomför andra generella förbättringar. De nya anläggningarna omfattar en passagerarterminal, upphöjda gångvägar för passagerarna och flexibla "linkspans" som ansluter till fartygen. Man har även byggt rangeringsområden, bilparkeringar och en terminal för bussar och kollektivtrafik. För att minska trafikstockningarna har man förbättrat infarten förbättrats med hjälp av cirkulationsplatser och tillfartsvägar med förbindelse till huvudtrafiklederna.

Effektivare trafik

Den nya infrastrukturen kommer att leda till ökad effektivitet och skydda mot dåligt väder. Den kommer också att öka säkerheten och bekvämligheten samt förbättra tjänsterna för all passagerar- och fraktrafik som passerar genom

Ċirkewwa. När passagerar- och fordonstrafiken blir effektivare och terminalen får högre kapacitet förväntas restiderna minska och trafikkapaciteten öka.

Ekonomiska fördelar

Omkring 12 miljoner euro investeras i uppförandet av den nya terminalen som kommer att ge resenärerna en bättre reseupplevelse och medföra att ön Gozo blir mer tillgänglig och mindre isolerad. Utbyggnaden förväntas göra det enklare att transportera turister, som är så viktiga för öns ekonomi, till Gozo. Det kommer också att bli lättare att verkligen utnyttja affärspotentialen i den här regionen samtidigt som livskvaliteten förbättras för såväl Gozos invånare som för turisterna.

Energieffektivitet

I den nya terminalen finns en av de största uppsättningarna solcellspaneler i hela Malta. En annan sak som man kommer att vara först med är installationen av ett vindkraftverk på den södra sidan av hamnen. I kombination med andra energibesparande åtgärder gör dessa installationer att terminalen i mycket stor utsträckning kommer att använda sig av miljövänlig energi för sin verksamhet och således minska sitt koldioxidavtryck. "Anläggningarna förbättrar tillgängligheten för alla och ger en positiv reseupplevelse för passagerare mellan Malta och Gozo", sade Christopher Farrugia från Transport Malta. "Ett bättre och effektivare transportnät för säkrare och bekvämare resor mellan öarna kommer att gynna hela samhället ekonomiskt."

►MER INFORMATION

<https://investinyourfuture.gov.mt/project/public-infrastructure/cirkewwa-ferry-terminal-33947651>

►TALLINN, ESTLAND

►SOLENERGISUCCÉ FÖR NYETABLERAT FÖRETAG

Total kostnad:
2 143 000 EUR
EU-bidrag:
1 500 000 EUR

Flexibel solcellsfil
av CZTS för integration
i byggnadselement.

Riktat stöd från regionalpolitiken har hjälpt ett nystartat österrikisk-estniskt företag, Crystalsol Ltd, att utveckla banbrytande solcellsteknik i Estland, och företaget är först i världen med använda populära, billiga material i sitt arbete.

Crystalsol, som bildades 2008 som ett avknopningsföretag till Tallinns tekniska universitet, har fått Eruf-stöd via det estländska operativa programmet "Development of Economic Environment" och Enterprise Estonia, som stöder företagande i Estland.

Projektet "Development of a cost efficient solar panel" (Utveckling av en kostnadseffektiv solcellspanel) bidrog till att utveckla en helt ny typ av flexibel solcellsmodul av halvledarmaterial, vilket eliminerade behovet av att använda dyra, sällsynta metaller i tillverkningen av solcellspaneler. Den nya tekniken är dessutom 30-50% billigare än det nuvarande industrigenomsnittet.

Tekniken gör det möjligt att integrera solcellspaneler i olika bärande element, till exempel glasfasader eller takmaterial, redan under byggfasen. Detta i sin tur sänker kostnaden för förnybar energi och förbättrar byggnadens energibalans. Målet är att göra energiförbrukande byggnader till energiproducenter.

Företaget har skapat 24 nya arbetstillfällen tack vare EU-stöd i kombination med ytterligare kapital från Finland,

Norge och Österrike och slutit avtal med olika universitet och institutioner både i Europa och längre bort som exempelvis i Singapore. Trots att tekniken, som fått stöd via ytterligare en investering på 8 miljoner euro, fortfarande är under utveckling har man träffat ett försäljningsavtal med den portugisiska energiföretagsgruppen EDP.

Crystalsol har sedan företaget grundades visat prov på fantastiska framsteg. År 2012 gjorde företaget en vinst på nära 1 miljon euro, som härrörde från försäljning av forsknings- och utvecklingstjänster och företags viktigaste patenterade innovation – halvledande soft. Företaget har också beviljats mer Eruf-stöd som ska bidra till att öka effektiviteten hos halvledarmaterialet ytterligare.

Marknaden för solcellspaneler växer snabbt, eftersom solcellstekniken håller på att utvecklas till ett av de mest lovande alternativen för elproduktion. Den minskar nämligen koldioxidutsläppen och ökar hållbarheten inom elproduktionen. Ett bevis på detta är branschens globala omsättning på 23 miljarder euro år 2012 och en årlig produktionskapacitet som har ökat med 41% under de senaste två åren.

Med sin nya solcellsteknik som är banbrytande världen över, är Crystalsol på god väg att uppnå sin målsättning om att bli marknadsledande inom integrerade solcellspaneler.

►MER INFORMATION
www.crystalsol.com/

RIGA, LETTLAND

ANVÄNDA NANOTEKNIK

I AVANCERADE INDUSTRIELLA BELÄGGNINGSPROCESSER

Sommaren 2012 öppnades Lettlands första centrum för industriell beläggning med nanoteknik. Produktutvecklingen får EU-stöd, och den patenterade processen ger mer kostnadseffektiva, högeffektiva beläggningar som kan användas i bil-, luftfarts- och mikrochipindustrin.

Det lettiska företaget Naco Technologies har utvecklat en världsledande nanobeläggningssprocess som erbjuder högre hastighet, flexibilitet och kostnadseffektivitet vid applicering av specialbeläggningar på precisionsprodukter som används inom en rad avancerade teknikindustrier, av vilka många kräver högeffektiva beläggningar som ska ge särskilda fysiska egenskaper som skydd, hållbarhet, kemisk motståndskraft och prestanda.

Patenterad teknik

Det Rigabaserade företaget har utvecklat en avancerad beläggningsteknik som bygger på magnetronspattering via jonplasma i hög hastighet (HIPMS, high-speed ion-plasma magnetron sputtering) och som genomförs i en vakuumkammare. Genom denna patenterade nanobeläggningssprocess skapas flerskikts- och flerkomponentbeläggningar efter behov. Dessa kan vara så tunna som 0,01-150 mikroner och kan förbättra den belagda delens funktionalitet och öka dess livslängd avsevärt.

Fördelar

Med den nya tekniken kan ytbehandlingsprodukter tillverkas 10 gånger så snabbt som med befintliga beläggningstekniker. Utrustningen är extremt energieffektiv och ersätter de traditionella, miljöfarliga kemiska ytbehandlingsmetoderna. Förutom en hög produktkvalitet, snabb produktionstakt och miljövänlig tillverkning erbjuder den nya processen stor flexibilitet och goda möjligheter till anpassning. Samma beläggningssmaskin kan användas för ett brett urval av tekniska lösningar för olika industrier.

Under de senaste tre åren har 140 olika komponenter och maskindelar ytbehandlats med tekniken, som också har testats i enlighet med normerna för ISO-certifiering.

EU-finansiering

Den framgångsrika etableringen av Naco Technologies möjliggjordes med hjälp av ekonomiskt stöd från landets första tekniskt specialiserade sådd- och uppstartsinvesterare – *Imprimatur Capital*.

Denna riskkapitalfond för investeringar i företags första utvecklingsfas bildades inom ramen för Jeremie-initiativet som gör det möjligt för EU:s medlemsstater och regioner att överföra pengar från strukturfonderna och nationella medel till holdingfonder som kan stödja utvecklingen av innovativa och snabbt växande nyetablerade teknikföretag. Företaget lyckades sedan locka till sig mer eget kapital för förvärv och installation av ny utrustning från de Lettlandsbaserade *Imprimatur Capital Technology Venture Fund* och *ZGI Capital*. Detta kompletterades med stöd från EU:s strukturfonder.

Total kostnad:
591 000 EUR
EU-bidrag:
149 000 EUR

"Tack vare sin höga produktivitet, kvalitet och flexibilitet är vår teknik marknadsledande bland nanobeläggningstekniker", sade Alexander Parfinovics, VD och medfinansär i Naco Technologies. "Det långsiktiga målet med vår innovativa verksamhet är att utveckla ett framstående nanotekniskt specialistcentrum i Lettland och skapa ett framgångsrikt, internationellt tillväxtföretag inriktat på tillverknings-, bil- och rymdfartsindustrin."

► MER INFORMATION
www.nacotechnologies.com/

Total kostnad:
10 500 000 EUR
EU-bidrag:
2 500 000 EUR

► LANGUEDOC-ROUSSILLON, FRANKRIKE

► REALIS

ATT SKAPA VERKTYG FÖR TILLVÄXT OCH SYSSELSÄTTNING I DEN SOCIALA EKONOMIN

I regionen Languedoc-Roussillon i sydvästra Frankrike betraktas social innovation som nyckeln till ekonomisk utveckling på det europeiska planet. I oktober 2013 öppnas den EU-finansierade företagsinkubatorn Realis, som ska främja och stötta framväxten av sociala företag och ge skjuts åt den lokala sysselsättningen och välbefindandet.

Den sociala ekonomin i Languedoc-Roussillon sysselsätter redan över 14% av lokalbefolkningen (1). Den betraktas som en "smart specialisering" för regionen och är därför en viktig faktor för dess ekonomiska utveckling på lång sikt.

Regionen har sedan 2005 arbetat aktivt med att utvidga den sociala ekonomin genom att samarbeta med lokala aktörer och nätverk för att skapa de verktyg och den stödfrastruktur som behövs. Dessa sammanlänkade projekt samlas under Realis (*Réseau Actif pour l'Innovation Sociale, Aktivt nätverk för social innovation*), som representerar ett nära partnerskap och ett strukturerat nätverk av ömsesidigt stödjande organisationer, som arbetar med sysselsättningsfrämjande projekt i syfte att främja social sammanhållning och människors välbefindande.

Alter'Incub har inrättats för att stödja framväxande och innovativa projekt, medan *École de l'Entrepreneuriat* hjälper till att utveckla de sociala företagens kompetens. Nätverket

(1) Languedoc-Roussillon kommer på fjärde plats i Frankrike när det gäller den sociala ekonomin. Regionens sysselsätter cirka 95 000 personer, av vilka 75% arbetar i föreningar.

Coventis stödjer företagsutveckling, och *Replis* främjar reproduktion av projekt. Man har också upprättat ett företagsetableringscentrum (la Pépinière ESS) för att stödja "unga förmågor" i den sociala ekonomin.

Alter'Incub har redan granskat 130 affärsplaner, av vilka 45 är i förinkubationsstadiet och 33 i inkubationsstadiet. Hittills har man hjälpt till att bilda 14 företag och man räknar med i snitt 5-6 nya företag per år, vilket skulle kunna generera upp till 75 arbetstillfällen fram till juni 2013.

I oktober 2013 kommer företagsinkubatorn Realis att öppnas och fungera som en nyckelstruktur som sammanlänkar alla dessa delar. Stödcentrumet, som ligger i Parc 2000 i Celleneuve nära Montpellier, ska tillhandahålla kontorslokaler och produktionsanläggningar samt rådgivning. Det kommer att ha ett nära samarbete med regionens nätverk för företagsstöd. De sociala företagen kommer att få partnerstöd i cirka tre år i genomsnitt.

"Realis-strategin och det nätverk som skapats är det första verktyget i sitt slag i Frankrike. Det är en modell som kan återanvändas i hela Europa", uppgav Myriam Ludwig, chef för den sociala ekonomisektorn i regionen Languedoc-Roussillon. *"Modellen kommer att bidra till att främja ekonomisk tillväxt och sysselsättning i vår region, via utveckling av framgångsrika och hållbara socialt inriktade företag."*

► MER INFORMATION

http://www.info-entrepriseslr.fr/themes/creer_reprendre/economie_sociale_et_solidaire/realis_un_reseau_innovant_pour_l_ess_porte_par_une_marque

EUROPEISKT TERRITORIellt SAMARBETE

▶ REGIONER SOM SAMARBETAR FÖR ATT HJÄLPA KVINNOR IN PÅ ARBETS-MARKNADEN

Över hela Europa har ett nätverk av resurscentrum inrättats för att utbilda kvinnor och ge dem råd om hur de ska hitta arbete, särskilt inom områden som IKT och företagande.

Det tvååriga Winnet 8-projektet lanserades 2010 för att stödja regional tillväxt genom att främja kvinnors deltagande på arbetsmarknaden och förändra könsrollerna, särskilt inom områden som av tradition domineras av män. Projektet syftar också till att utforma den regionala och nationella politik och EU-politik som har med kvinnors ställning på arbetsmarknaden att göra samt säkerställa att dessa strategier verkligen integreras i den vanliga politiken.

Projektet, som finansieras genom EU-programmet Interreg IVC, ska dra nytta av tidigare erfarenheter och befästa dessa insatser internationellt genom att involvera lokala, regionala och nationella aktörer i åtta EU-medlemsstater: Bulgarien, Finland, Grekland, Italien, Polen, Portugal, Sverige och Storbritannien.

Resurscentrum för kvinnor

En viktig del av arbetet har varit att sprida den svenska modellen med resurscentrum för kvinnor i hela Europa. Modellen är ett verktyg för att uppnå jämställdhet i den regionala utvecklingspolitiken i både stads- och landsbygdsområden. Den viktigaste målgruppen för resurscentrumen är kvinnor som vill förverkliga sina idéer i fråga om nyföretagande, innovation, sysselsättning, projekt o.s.v. Via resurscentrumen kan dessa kvinnor få tillgång till företagsrådgivning, projektutveckling och projektfinansiering, mentorer och nätverk för gemensamma insatser. Resurscentrumen stöds av den europeiska sammanslutningen Winnet Europe, som sedan 2006 har främjat kvinnors deltagande i den regionala utvecklingen. Ett Winnet Centre of Excellence inrättades i Sverige år 2011 i syfte att analysera och sprida erfarenheterna från resurscentrum för kvinnor över hela Europa.

Total kostnad:
2 357 000 EUR
EU-bidrag:
1 836 000 EUR

Beslutsfattare

Beslutsfattare och statstjänsteman utgör en viktig målgrupp för resurscentrumens verksamhet, och i syfte att bidra till att ett genusperspektiv förs in i utvecklingen av politiken har regionala fleraktörsgrupper skapats på lokal nivå. Dessa ska fungera som ett forum för samarbete mellan förvaltningsmyndigheter, lokala och regionala myndigheter, företag, forskningsinstitut, resurscentrum för kvinnor, icke-statliga organisationer o.s.v. Detta har resulterat i nio regionala handlingsplaner i de berörda medlemsstaterna.

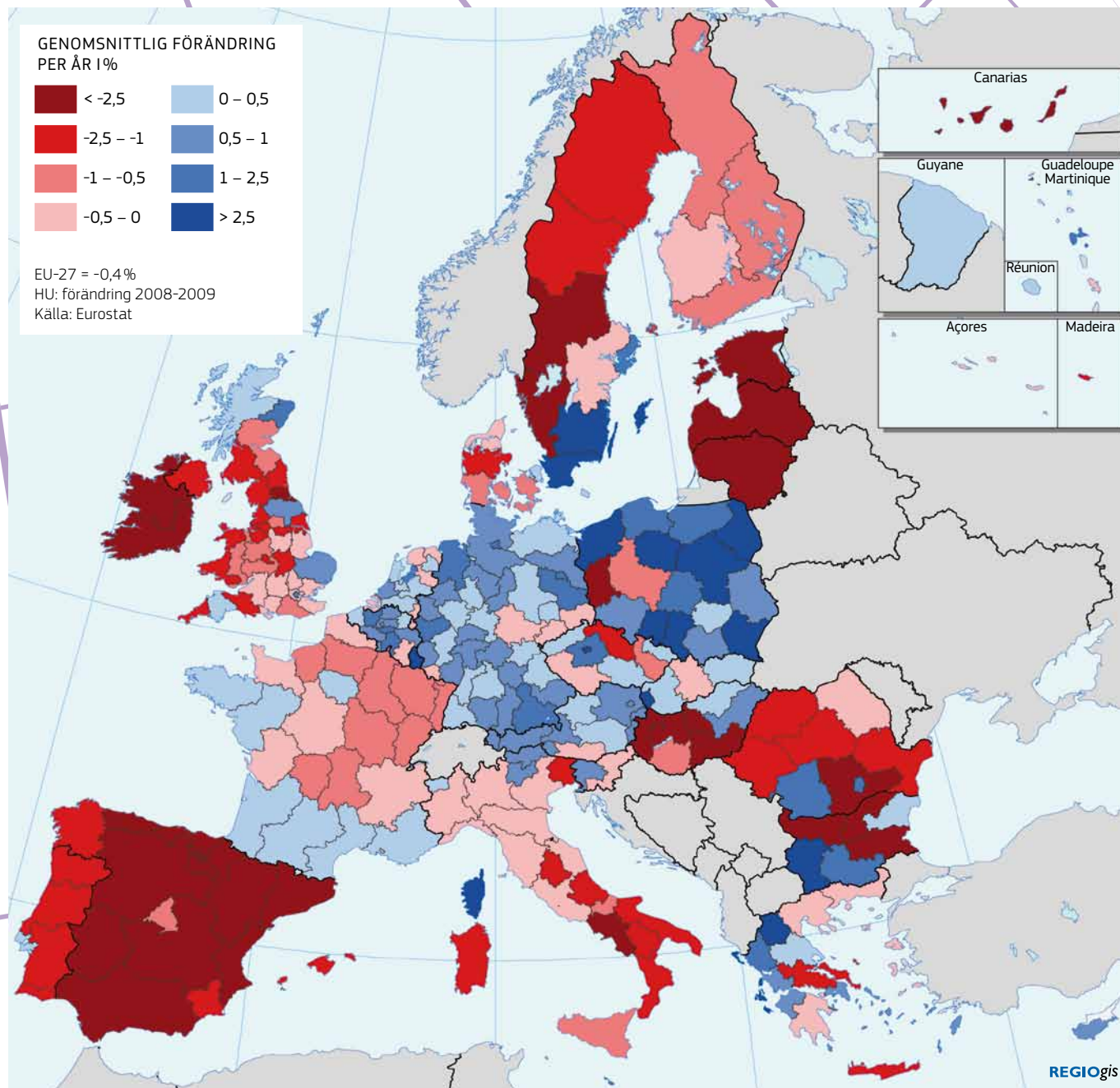
Utbyte av bästa praxis

Vid sidan om en serie publikationer om bästa praxis har man gett ut guideboken *Women Resource Centres, Innovation & Practices for Smart, Inclusive and Sustainable Growth (Resurscentrum för kvinnor; innovation och praxis för smart och hållbar tillväxt för alla)* som innehåller en rad olika exempel på god praxis från medlemsstaterna. Man har också gett ut policyrekommendationsboken *Innovation & Policies, for Smart, Inclusive and Sustainable Growth (Innovation och policyer, för smart och hållbar tillväxt för alla)*, som har spridits på regional, nationell och europeisk nivå.

"De erfarenheter som har dragits i Sverige i fråga om att förbättra kvinnors anställbarhet har visat sig vara mycket värdefulla för andra länder i Europa", sade Carin Nises från Älvdalens kommun (ledande partner). "Winnet 8-projektet är ett mycket viktigt bidrag till prioriteringarna för sammanhållningspolitiken 2014-2020 för att förbättra jämställdheten på arbetsmarknaden."

▶MER INFORMATION
www.winnnet8.eu

▶ TOTAL SYSSELSÄTTNINGSTILLVÄXT, 2007-2009

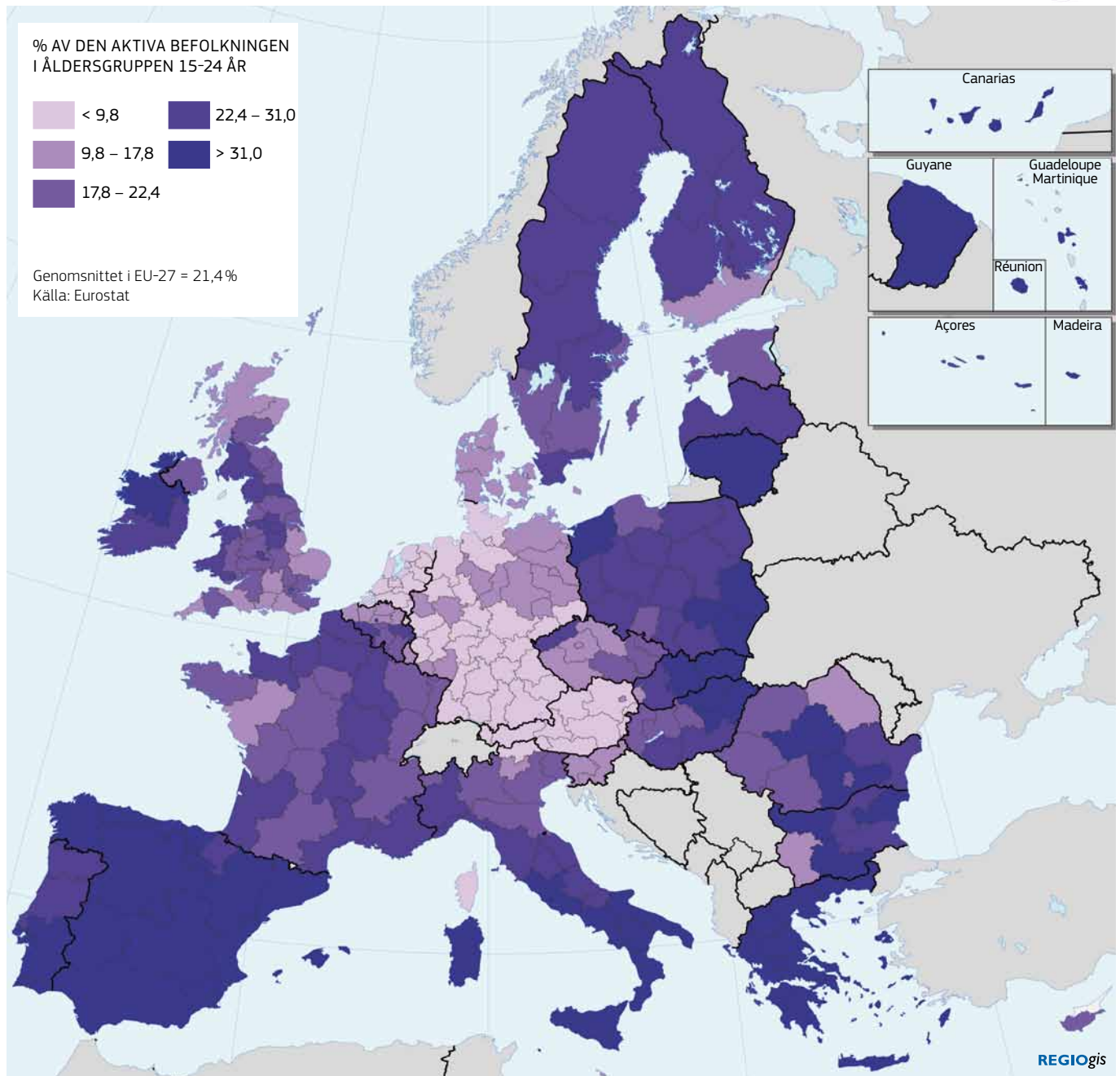

Mellan 2007 och 2009 sjönk sysselsättningen i mer än hälften av EU:s regioner. Särskilt mycket sjönk den i regionerna i Spanien, Irland och de baltiska staterna, med förändringar på mellan -6% och -3% per år. I Grekland sjönk sysselsättningen i endast fyra av tolv regioner 2009, men sedan dess har den minskat desto mer. Även i Bulgarien har

antalet förlorade arbetstillfällen accelererat efter 2009. I den motsatta änden av skalan har 20 regioner upplevt en sysselsättningstillväxt på 2% eller mer. De flesta av regionerna i Polen, Tyskland, Österrike, Belgien och Nederländerna upplevde sysselsättningstillväxt under den här perioden.

► UNGDOMSARBETSLÖSHET, 2011

Under 2011 nådde ungdomsarbetslösheten kritiska nivåer. I en av fyra regioner låg den på mellan 30 och 65%. I de flesta av regionerna i Portugal, Spanien, södra Italien och Grekland – och i vissa av de östliga regionerna i Polen, Slovakien och Ungern – var ungdomsarbetslösheten hög. Endast Nederländerna, Tyskland och Österrike hade en

ungdomsarbetslöshet på under 10% i nästan alla sina regioner. I Österrike, Belgien, Tyskland och Storbritannien hade huvudstadsregionerna några av de högsta arbetslöshets-siffrorna medan huvudstadsregionerna i Tjeckien, Slovakien, Ungern, Rumänien och Bulgarien hade bland de lägsta arbetslöshetssiffrorna.

▶ JASPERS-UTVÄRDERING LYFTER FRAM RESULTAT OCH REKOMMENDATIONER

På uppdrag av generaldirektoratet för regional- och stadspolitik har en utvärdering gjorts av det gemensamma stödet till projekt i de europeiska regionerna – allmänt känt som Jaspers. Nu är de viktigaste resultaten och rekommendationerna klara ⁽¹⁾. Utvärderingen genomfördes av AECOM (Irland) under 2012 och bestod av en blandning av databasanalyser, fallstudier, lokala seminarier samt intervjuer med medlemsstater, med Europeiska kommissionens generaldirektorat för regional- och stadspolitik och med personal inom Jaspers. Utvärderingen spände över sex år – från starten av Jaspers fram till 2011.

Jaspers inrättades i syfte att öka mottagarländernas förmåga att utnyttja EU-stödet så effektivt som möjligt ⁽²⁾. Genom att erbjuda teknisk hjälp för att öka antalet större projekt samt förbättra deras kvalitet hoppades man kunna generera avsevärda fördelar i de berörda regionerna och i Europeiska unionen som helhet. Nya länder som gick med i EU saknade ofta den erfarenhet och kapacitet som krävdes för att hantera mycket stora investeringsprojekt. Dessutom hade antalet resurser till större infrastrukturprojekt ökat, i likhet med typen av projekt som kunde få stöd via sammanhållningsfonden.

Jaspers är ett samarbete mellan Europeiska kommissionen, Europeiska investeringsbanken, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling och KfW Bankengruppe. Initiativet har regionala kontor i Luxemburg, Wien, Bukarest, Sofia och

Warszawa. Jaspers-stödet är till för projekt i sektorer som exempelvis hamnar, flygplatser, järnvägar, vägar, urbana infrastrukturer och tjänster, energi och fast avfall, vattenförsörjning och avloppsvatten samt kunskapsekonomin.

Syftet med utvärderingen var att slå fast vilka effekter Jaspers har haft på kvaliteten och punktligheten när det gäller förberedelser, framläggning, godkännande och genomförande av större projekt i de länder som gick med i Europeiska unionen under 2004 och 2007 ⁽³⁾.

De viktigaste resultaten från utvärderingen

▶1. Jaspers-initiativet har visat sig ha stort värde för medlemsstaterna när det gäller utvecklingen av projekt och ansökningar om finansiering. Efterfrågan på initiativets tjänster är fortsatt hög. Det finns välgrundade statistiska belägg för att Jaspers-stödet minskar tidsåtgången för kommissionens godkännandeprocess avsevärt och att det också går snabbare för medlemsstaterna att utveckla projekten.

▶2. Den största möjligheten att förbättra projektkvaliteten är när Jaspers är involverat i den strategiska fasen och när Jaspers-stöd hjälper medlemsstaterna att utveckla sin förmåga att planera projekt.

Viktiga rekommendationer som tas upp i utvärderingen

▶1. Ett strategiskt tillvägagångssätt

Jaspers bör ha en uttrycklig målsättning om att utveckla medlemsstaternas förmåga att planera projekt, och man bör fokusera mer på denna målsättning. En treårig arbetsplan, som avtalas mellan Jaspers och varje medlemsstat, föreslås. Arbetsplanerna bör anpassas efter respektive medlemsstats behov och styrkor.

(1) Utvärderingen av de givna ramarna, slutrapporten och stöddokumentet finns på Inforegios webbplats:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/jaspers_evaluation/final_report_131212.pdf

(2) De 12 EU-länderna – stödmottagande medlemsstater inom Jaspers-initiativet – är Bulgarien, Tjeckien, Cypern, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Rumänien, Slovakien och Slovenien.

(3) Ett större projekt definieras som ett projekt som kostar mer än 50 miljoner euro. Jaspers använder denna definition för infrastrukturprojekt. Större miljöprojekt definieras som projekt som kostar 25 miljoner euro eller mer.

Vetenskapscentrumet Copernicus i Warszawa i Polen har mottagit stöd från JASPERS. Det öppnades i november 2010.

►2. Inverkan på projektutformningen

Insatserna från Jaspers bör komma så tidigt som möjligt i projektutformningsprocessen i form av tekniska råd eller expert-hjälp från de tidigaste stadierna av planeringen. Detta kan omfatta rekommendationer om att inte gå vidare med projekt som inte är prioriteringar eller projekt som har fundamentala brister. Det skulle vara resurseffektivt om Jaspers rutinmässigt gav råd om de givna ramarna för undersökningar av projektens genomförbarhet och om utvärderingen av dessa undersökningar innan de slutförs.

►3. Mer formaliserat arbetsupplägg

Arbetsupplägget mellan Jaspers, kommissionen och medlemsstaterna bör vara mer formaliserat. På så vis tydliggörs rollerna och ansvarsområdena för kommissionen, medlemsstaterna och Jaspers.

►4. Utveckling av sektorspecifika strategier

Jaspers bör rutinmässigt ge medlemsstaterna råd beträffande utvecklingen av sektorspecifika strategier. Jaspers insatser bör vara av rådgivande karaktär och genomföras på medlemsstaternas begäran.

►5. Utveckling av medlemsstaternas tekniska kapacitet och förmåga att planera projekt

Det krävs ett mer strategiskt tillvägagångssätt för att förbättra medlemsstaternas förmåga att välja ut och utveckla projekt av hög kvalitet. Med utgångspunkt i en analys av enskilda medlemsstaters förmåga att planera projekt skulle Jaspers kunna fokusera på de verksamheter som skulle få störst effekter på projektplaneringen och projektkvaliteten.

►6. Förbättra kunskapsöverföringen från Jaspers verksamhet

Belägen från utvärderingen vittnar om att det finns ett behov av att förbättra kunskapsöverföringen. Jaspers bör införa ett system för att lyfta fram tekniska problem som har upptäckts och åtgärdats i individuella projekt om dessa kan anses vara av allmänt intresse. Det krävs också att medlemsstaterna vidtar åtgärder, till exempel genom att fundera på vilka strukturer som finns och vilka insatser som krävs för att säkerställa att kunskapsutbytet sker på ett så effektivt sätt som möjligt.

►MER INFORMATION

http://ec.europa.eu/regional_policy/the_funds/instruments/jaspers_sv.cfm

► KALENDARIUM

24-25 APRIL 2013

_Warszawa (PL)

RURBAN-konferens –
Partnerskap för hållbar
utveckling i städer och
på landsbygden

21 SEPTEMBER 2013

_Hela Europa

European Cooperation Day

7-10 OKTOBER 2013

_Bryssel (BE)

OPEN DAYS 2013

28-29 OKTOBER 2013

_Bukarest (RO)

Det andra årliga forumet
för EU:s strategi för
Donauregionen

9-10 DECEMBER 2013

_Bryssel (BE)

Konferensen
"Telling the story"

Mer information om dessa evenemang finns
i avsnittet Kalendarium på Inforegios webbplats:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_sv.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_sv.cfm)

**GÖR
DIN
RÖST
HÖRD**

Vi vill gärna veta mer om vad
sammanhållningspolitiken uppnått
i din region, vilka resultat och uppenbara
fördelar den genererat för medborgarna
och hur du ser på förberedelserna inför
nästa programperiod.

De utvalda bidragen presenteras
i nästa utgåva av tidskriften *Panorama*.
Skicka dina bidrag (högst 1 500 tecken
utan mellanslag) till:

regio-panorama@ec.europa.eu

■ Publikationsbyrån

Europeiska kommissionen,
Generaldirektoratet för regional- och stadspolitik
Kommunikation – Anna-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-post: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_sv.cfm

